

Debreceni Egyetem
Egyetemi es Nemzeti Konyvtar
0 000017 101424

HERVATAG FÜZÉR.

MÁSODIK KÖTET.

MAGYAR KIRÁLYI TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM KÖNYVTÁRA
DEBRECEN



Gedr. bei H. Gerhart, Wien.

Báró idősb. Rudics József.

HERVATAG FÜZÉR.

MÁSODIK KÖTET.

IRTA

S KÉZIRAT HELYETT NYOMATÁ

BÁRÓ IDŐSB RUDICS JÓZSEF.

PESTEN,

NYOMATOTT WODIANER F.-NÉL

1870.

132896

118558

MAGYAR KIRÁLYI TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM KÖNYVTÁRA
DEBRECEN

BÁCS-BODROGH

ANYAMEGYÉMNEK.

Szánd meg Isten a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyujts feléje védő kart,
Tengerén kínjának,
Balsors a kit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Megbünhödte már e nép,
A multat s jövendőt.

Kölcsey.

BÁCS-BODROGH

ANYAMEGYÉMNEK.

Agg kezembe vettem ismét
Rég félretett lantomat,
Hogy még azzal — neked anyám
Zengjem búcsudalomat.
Mi egyébbel háláljam meg
Irántami kegyedet,
Mi egyébbel dicsőítsem
Ugy is dicső nevedet?
Csak az maradt még kezemben,
S hálaérzet a szivemben,
Mind a kettőt itt hozom,
S azzal néked áldozom.

Munkásaid disz sorában
Fél századon tul álltam
Méltánylatot és elnézést
Nálad mindig találtam;
Szűmből soha ki nem zárlak
Anyamegyém tégedet,
Ki már ötször mint főispán
Ültem elnökszékedet.

Kedves ennek az emléke,
Mert éltemnek az volt éke;
Gyöngédséggel ápolál,
S másod anyám te valál.

Annyi év után bucsúmat
Tőled végkép itt veszem,
Tartsd meg nevem emlékedben
Hogy ha már nem létezem;
Irántadi kegyeletem
Hálás szűmben megmarad,
S azzal együtt csak siromban
Semmisülve elporhad;
A bizalom, mely egybeszőtt,
Törhetetlen erőre nőtt:
S ily alapon a mi áll,
Azt szakitja csak halál.

Tanusitott jóságodat
Hűn megőrzöm lelkemben,
S envéremmel ápolgatom
Emlékedet szivemben,
Értted mindent jó gyermekként
Hálálkodva megteszek,
Miglen egykor végfohászszal
Búcsut tőled nem veszek;

S ha fáradtan czélhoz érek,
Elválásnál egyet kérek
Temessenek földedbe,
Hadd nyugodjam — öledbe'.

LANTOMHOZ.

Kedves lantom évek előtt
Nyugalomra tettelek,
És azóta kezeimbe
Többé nem is vettelek.
Évek óta nem hallatszott
Húrjaidról énekem,
Noha gyakran vigaszt hozál,
Ha busongtam, én nekem.
S im most ujra kézbe veszlek,
Meghittemmé téged teszlek,
Hogy gyógyirt hozz szivemre
Enyhet — küzdő lelkemre.

Elpanaszlom neked dalban
Fájdalmait keblemnek,
És feltárom bizalommal
Küzdelmeit lelkemnek;
A költészet nem a pályám,
Arra csak eltévedtem,
S agg koromban a Múzsák közt
Szórakozást kerestem,

Földi létem alkonyába',
Léptem azok táborába,
Hol szivesen fogadtak,
S lám! költővé avattak.

De mielőtt éltem mécse
Nyomva korom súlyától,
Pislogás közt kialudnék
Örökre — önmagától,
Ismét neki bátorodtam
Hogy Múzsámat felköltsem,
S visszavonult magányomban
Időm vele eltöltsem;
Mert nincs tova már a határ,
Hol Cháron rám sajkával vár,
Tulpartra hogy vihessen,
S veled — ott eltemessen.

Jó akarat, tiszta szándék
Vezette a kezemet,
Érzelmeim tolmácsának
Tartám — csak a szivemet;
Nem keresek dicsőitést,
Nem keresek bár mi bért,
Oda adom én örömmel
Érdemesbnek a babért;

Tegyen kiki — mennyit te-
het,
Menjen elő — a ki mehet,
Ki se éljen magának,
Élnünk kell a — hazának.

SZEGÉNY HAZÁM.

1866

Szegény hazám! dús kháná nod
Terméketlen maradott,
Mert az Isten áldást reá,
Munkád után nem adott.
Szükölködöl nincs kenyered,
Kulcsolt kézzel segélyt kérsz,
Mivel tudod, hogy a nélkül,
Csak is gyászos jövőt érsz.
Segitsünk hát — a mint lehet,
Jó akarat sokat tehet,
Tartsuk fen önvérünket,
Isten adja bérünket.

Tegyen kiki, a mit tehet,
Sok kevésből majd sok lesz,
S legyen áldva, ki a szegény
Perzselyébe fillért tesz;
Adjunk munkát a munkásnak
Gyámoltalant segitsük,
S inségöket részvétünkkel
Lehetőleg enyhitsük,

Számos család van veszélyben,
Tartsunk össze a segélyben:
Tegyen kiki, mit tehet,
Sok kevésből — sok lehet.

Minden jóért mit teendünk,
Öntudatunk lesz a bér,
Adjunk, adjunk! mert vérünk az,
A ki tőlünk segélyt kér,
Kisirt arczról letörlött köny,
Legbecsesebb gyöngygyé lesz,
S ebből kötött hálafüzér
Enyészetben el nem vesz.
A hol vész van, el ne váljunk
Faltömötten együtt álljunk
Tegyen kiki, mit tehet,
Sok kevésből — sok lehet.

EPEDÉS.

Bár távol vagy imádottam,
Ágyam fölött képed függ,
Bájalakján szemem mindig
Szerelmi hő vágygyal csügg.
Lelked lebeg én fölöttem,
Élteti szűm szerelmét
Téged látva nem érezi
Keblem gyötrő keservét.
S habár szivem kinnal téped,
Velem virraszt bájló képed,
Hát ha magad itt volnál,
Kérdés: hogy mit okoznál?

Mit okoznál? meg nem mondom,
Szűmbe zárom sejtelmem';
Mert nem tudom mit kelthetne
Titkon ápolt szerelmem?
Égő lánggá gyulladna tán,
A mi rejtve hallgatott,
És elzárva édes kinnal
Szünet nélkül faggatott.

Szivedben tán te is szenvedsz
Vágyva vársz és velem epedsz,
S bár jelenünk elkinoz,
De jövőnk majd enyhet hoz.

Ha erőmből kimeritve
Álom nyomja szememet,
Irántadi hő szerelmem
Ébren tartja szivemet;
Ebben hordlak, boldogitóm,
S bele zárva csak te vagy,
Tied valék és maradok
Mig életem el nem hagy.
A szerelem frigyesitett,
Érzelemben egyesitett:
S tőled csupán elválok,
Ha majd siromba szállok.

NYILT VALLOMÁS.

„Nyiltan vallom édes Rózsám,
Hogy szivemből szeretlek,
Vágy és remény vonz te hozzád
Nélküled nem lehetek.
Vágyom bájló közeledbe
Mi gyakrabban mehetni,
S jó reggelre egy pár csókot
Ajkaidról vehetni,
Reményem hogy visszaadod;
Csókod tőlem nem tagadod,
S tudd! ha csókot cserélek,
Egyért — tizet elkérek.

„Vagy ha talán sokallod azt
Tizet egyért én adok,
Csókszedésnél édes Rózsám
Adósod nem maradok,
Sőt ha csalna számitásom,
Hidd el, azt is megteszem,
Hogy szép szádra adott csókot
Onnan ismét leveszem;

És ha itt is megtévednék,
S egy pár csókkal többet szednék:
Fogadom a szavamra,
Visszateszem ajkadra."

A MAGYAR DON QUIXOTTE.

Sánta lábbal indultál el,
Kedves Jóskám vadászni,
Hogy próbáld meg mankó nélkül
A nyulakat hajhászni;
Mert azt hivéd: a gyakorlat
Kinyujtja majd lábodat,
És szégyenben nem hagyandja
Kuruzsló gyógyászodat,
A ki téged tapaszával
S kakuk-füves pálinkával,
Ismét lábra segitett,
S rajtad világcsodát tett.

Mint Don Quixotte, ugy néztél ki
Vadászati ruhádban,
Rongygyá foszlott, rókatorkos,
Kopott szőrű bundádban,
Méhkas-forma csucsos sapkát
Tevél föl a fejedre,
Macskabőrrel bélelt keztyüt
Huzál csúzos kezedre;

Kovás puska a válladon,
Lyukas botos a lábadon,
Nyakadon két öles shawl,
Madárijesztő valál.

Róka- és nyúl-gyilkolásra
Nagyban neki készültél,
Mert csoda sok pusztitó szert
Irtásukra elvittél,
Három sódart, egy fél sajtot,
Hat kenyeret, tarhonyát,
Öt rőf kolbászt, négy kan pókát,
És fél zsákban burgonyát,
Färbli kártyát a zsebedben —
Makrapipát a kezedben,
Kapadohányt zacskódban,
Papramorgót flaskódban.

Csikóbőrös kulacsodat
Megtöltetéd rámpással,*)
S ugy indultál vadászatra
Néhány korhely pajtással.
Rendezve lőn nyul-ölésre
A kicsiny, de vitéz had,

*) Rámpás, tajszó, idei, még alig kiforrt csipős bort jelent.

Mely kérkedve mondá: hogy lesz
Karácsonra elég vad!
S ámbár nagy volt a készület,
Áldozatúl nyul nem esett,
Mert az tovább illantott,
Mint téged megpillantott.

Nagy Holubárt*) te magaddal
Vadászatra elvivéd,
Mert felőle, ha elfáradsz
Hogy ölbe vesz, elhivéd,
Szűk szobába szorultatok
Eb és vadász vegyitve,
Hol ágy helyett alom bőven
Lőn alátok teritve,
Kályha vállán mécs pislogott,
Lócza alatt eb hortyogott,
Kulacs kézről kézre járt,
Éltetve hős Holubárt.

Mondád: nyulat nem lőhettél,
Mert zuzmara s nagy köd volt,
Melyet talán szemeidre
Csikóbőrös kulacs tolt;

*) Holubár név alatt, egy magas, testes, erős gazdatiszt értendő.

S habár Jóskám a berekben
Egy vadat sem ejtettél,
Még is annak sűrüjében
Rókabőrre szert tettél;
Mert kulacsból addig huztál,
Mig nyúl helyett rókát nyuztál,
S ezt nagy bajnak nem vetted,
Mert azt már sokszor tetted.

Ne menj tehát kedves Jóskám
Már ezentúl vadászni,
S futós nyulat a csalitban
Sánta lábbal hajhászni;
Bizd ezt inkább agarakra
Bajlódjanak ők vele,
Hogy a szőrös talpuaknak
E legyen a vég tele;
Te pedig ülj a kuczkóba,
Tégy bort melléd egy kancsóba,
Torkod azzal öblitsed,
S borral, mi fáj, enyhítsed.

LENKÁHOZ.

Lenka a világról
Bár szóval lemondál,
Még is szünet nélkül
Bálokba futkostál,
Vágyva kereséd ott
Földi boldogságod',
Csendedből kisodra
Női hiuságod.

Szinházat, bálokat
Piperében jártad,
S oda meneteled
Nyugtalanul vártad,
Otthon teendőid'
Más nyakára ráztad,
Kaczérúl tenmagad'
Órákig czifráztad.

Három lovas kocsi
Rakva skatulyákkal*

* Magyarán dobaszokkal.

Járt sok krinolinnal
  És kemény szoknyákkal,
Nem hiányzék rizspor,
  Arcz- és bőrsimitó,
Hajkenőcs, illatviz,
  S egy kis pirosító.

Ennyi segédszerrel
  Eljártál a bálra,
És költéd pénzedet
  A sok fényruhára,
Hol környezett téged
  Számos szép legényke,
S mint lepke röpdesett
  Körülted szegényke.

Csodálák termeted',
  Sudár magosságod',
Szép kökény szemedet,
  S ügyes kaczérságod'.
Mindent elkövetél,
  Hogy kedvedre mulass,
És vetett hálódba
  Pillangókat foghass.

Sápadó orczával,
Szétfoszlott ruhákkal,
Szaggatott czipővel,
Elhervadt rózsákkal,
Tértél vissza Lenkám
Falusi lakodba,
S mint szinetlen virág
Álltál ablakodba'.

Ritkán szokott oly lány
Madarat hálózni,
Ki bálokra sokat
Szeret kalandozni;
Az értékes érczek
Bár föld alatt vannak,
De való becsökért
Rejtve nem maradnak.

Remélem használand
Emez oktatásom,
S nem lesz gyümölcstelen
Hozzád szólalásom;
Te fogod és nem én
Annak hasznát venni,
Hogyha sokban máskép
Fogsz majd Lenkám tenni.

Vegyed szivélyesen
E farsangi tréfát,
Mert nem volt szándokom
Tüzre tenni rosz fát,
Sőt oly igérettel
Intésimet zárom;
A csárdást veled tán
Magam is eljárom.

AZ ÖREG ÉS A HALÁL.

Didergett az öreg
Széljárta lakában,
Majdhogy meg nem fagyott
Hideg kunyhójában.
Készült az erdőbe
Száraz galyat szedni,
S otthon a tüzinél
Kissé melegedni.

Foszlány volt szegénynek
Az egész ruhája,
Czérnával kötözve
Tört makrapipája,
Talpatlan rosz csizma
Takarta a lábát,
És üres tarisznya
Nyomta csontbőr vállát.

Hidegtől késztetve
Borzasztó időbe',
Indult galyat szedni
A vadon erdőbe;

Bízott Istenében
Hogy visszasegiti,
S fagytestét életre
Honn fölmelegíti.

Koldusbotját vevé
S olvasót kezébe,
Búsan tekintgetett
Jövője elébe.
Száraz kézzel nehéz
Száraz galyat szedni,
S hol a tűz elhamvadt
Galynál melegedni.

Elcsoszogott lassan
S a mint galyat szedett,
Hidegtől a teste
Immár eldermedett,
Panaszolá sorsát
A szegény didergő,
Köny hullott szeméből
S hangja lőn kesergő.

Felkiált Istenhez,
Kegyelmek atyjához,
Hogy szánja meg őt már
S szólitná magához;

Mert ki elhagyatva
Nyomorban maga áll,
Annak enyhületet
Hozhat csak a halál.

S a mint fohászkodék,
A halál ott terem,
S mondá: hogy számára
Kész már a sírverem.
Jönne ő hát vele,
Komolyan szóllítja,
S mert éltét megúná,
Abba takaritja.

Minek hallattára
Az öreg megdöbbent,
S elrémült hogy száján
Ama szó kiröppent.
S ijedtében a mint
Őt a hideg rázta,
Fohászszal szavait
Ekkép magyarázta:

„Életem nem terhes,
Könnyü azt viselnem,
Csupán e galyakat
Nehéz már emelnem,

Azért kérlek Halál,
Tedd föl csak hátamra,
S üres tarisznyámat
Akaszd a vállamra.“

S ezzel Isten hozzád!
Nincs már rád szükségem,
Náladnál kedvesebb
Panaszlott inségem.
Eltüröm sorsomat
Szokott nyomoromba',
S visszatérek lassan
Széljárta kunyhómba.

A váló pillanat
Szentesiti a szót,
Abban megtudhatni
Hogy ki mondott valót.
Vajmi sokan attól
Hűtlenül eltérnek,
Hogyha szószegéssel
Kivánt czélt elérnek.

SZERELMI TÜZ.

Szerelmi tüz ég szivemben,
Lángja lobog hőn keblemben,
Kérlek Rózsám! hévvel oltsad,
Hamvadásra csókkal fojtsad.

Szép vagy Rózsám és negédes,
A te csókod meleg, édes,
Hamuból is lángot éleszt,
Égő tüzet szűmben ébreszt.

És ha számra párt csuppantasz,
Báj szemeddel rám pillantasz,
Keblem hevül, értted dobog,
S szívem tüze ujra lobog.

S az leend csak boldogságom
Félve őrzött gyöngyvirágom,
Ha majd szívünk egyesülend,
S kettő egygyé frigyesülend.

FÉLVE ÜLÖK.

Félve ülök melléd Rózsám!
Vészes a te közeled,
Lánggal ég szép kökény szemed
Örvény a hó kebeled,
Történhetik hogy szivemben
Vészes tüzet gyujtanál,
És ha égne, oltására,
Nyilt kebledhez szoritnál.
Mily boldogság virradna rám,
Gondolhatod édes Rózsám,
Szivem ha ugy gyujtanád,
S tüzét csókkal oltanád.

Bár törekszem, de nem birok
Ellentállni szívemnek,
És vágyait mérsékelni
Hozzád szító keblemnek.
Noha tudom hogy nyugalmam
Közeledben távozand,
És közeled édes kínú
Bút s keservet rám hozand.

Még is tőled gyöngyvirágom,
Várom földi boldogságom',
Hogy szívemet kigyujtsad,
S tüzét csókkal eloltsad.

Látom Rózsám! te is felém
Andalogva közelegsz,
S édes hangon szólva hozzám
Keservimmel enyelegsz.
De mint vallám, hogy szeretlek,
Homályban is pirultál,
És a kétes világnál is
Mint a rózsa virultál,
S noha vészes közelléted,
Még sem hagylak Rózsám téged,
Tudom ha szűm kigyujtod,
Tüzét csókkal eloltod.

ÜRES KALÁSZ.

Csuszva mászva a feljutás
Való nagygyá kit sem tett,
De van még is a ki hiszi
Magasodva nagygyá lett;
Elbizottan pöffeszkedik
Rá tapasztott czimére,
Mely nem illik érdem nélkül
Senkinek a nevére,
Üres kalász bár fennen áll,
Becsülőre még sem talál:
Mert a csűrbe mit sem ad,
S csak hasztalan gyom marad.

GRÁCZIHOZ.

Házam fejedelme nem akarok lenni,
S agg fejemre mint te diszkoronát tenni;
Viseld csak te Gráczi az ágas szarvakat,
Rég fejedre rakta — kedvesed azokat.

A KÖNYELMÜ LEÁNY.

Hogy gyászodat letedd,
Az időt nem vártad,
Sőt abban a tánczot
Közbotrányra jártad;
Van is azért neved
Irva feketébe,
Borzadva néztek rád
Mint rémek éjébe.

Mutatál fájdalmat
Atyád halálánál,
Mint kulcsolt kezekkel
Könyezél sirjánál,
Szinpadi jelenet
Volt azok zápora,
S ama feljajdulás,
Hogy meghalt ő! — kora.

Nem érzéd kebledben
Mit ruhád mutatott,

Atyádnak halála
Szivedre nem hatott;
Mert mihelyt a sirba
Te őtet letevéd,
Szinlett fájdalmidat
Vele eltemetéd.

Ne járj tehát gyászban,
Mondj búcsút ruhádnak,
Megszólásra ne adj
Okot a világnak;
S ha megtérve látand
Kis leány tégedet,
Tán majd elfelejti
Könnyelmüségedet.

A VERES RÓZSA.

Veres rózsát láttam
Zöld mezőn virulni,
Fehér gyöngy-harmattól
Szinében pirulni,
Csodáltam szépségét,
De le nem szakitám,
Sőt még virulásra
Könyűmmel áztatám.

El nem hervadsz rózsám
Megőrzöm színedet,
Ápolatlan nem hagy
Szerelmem tégedet;
S ha tán a zordon tél
Diszedből vetkőztet,
Majd a nyiló tavasz
Uj fénybe öltöztet.

Lehullott levelid'
A földről fölveszem,

Szivem szentelyébe
Nyugalomra teszem;
Hogy örökre rózsám
Hű keblemnél maradj,
S velem a siromban
Más életre porhadj.

ESIK A HÓ. . . .

Esik a hó, fagyos a föld,
Szines virág többé nem zöld,
Bokron rózsa nem virágzik,
Csak a pusztán — Endrém fázik.

Tudom mihelyt nap alkonyul,
Szárnyék mellé búsan vonul,
Ott kesereg fájdalmában,
Széltől átjárt subájában.

S a mint mentem tanyájára,
Rábukkantam a nyájára,
Fájt a lelkem a mint láttam,
Lopódzkodva mellé álltam.

De a szíve sejdítette,
Hogy Rózsája van mellette,
Megölelte a Rózsája,
S égő tűz lett a subája.

PANASZ RÓZSÁHOZ.

Mit használ hűségem,
Mit használ szerelmem?
Szánalomra még sem
Indít a gyötrelmem;
Hogy osztanád Rúzsám
Szivem érzelmeit, —
S csókkal édesitnéd
Dúló keserveit.

Fűnek fának vallom
Mily forrón szeretlek,
Fohászimban Rózsám
Téged emlegetlek,
Csak téged lát szemem,
Értted élek — halok,
S meg nem tört hűséggel
Siromba is szállok.

Ne vedd tehát Rózsám
Panaszom' hidegen,

S ne maradj irántam
Tovább is idegen,
Enyhítsd szerelmeddel
Szivemnek fájdalmát,
S add meg néhány csókkal
Hűségem jutalmát.

NEM FOGADOM BORPOHARAD.

Nem fogadom borpoharad,
Noha reám köszöntéd,
Mivel láttam, hogy a vizet
A bor közé keveréd;
Ez pedig csak mint pogány jó,
Ha keresztelt mit sem ér,
Attól kedvünk föl nem derül
Sőt testünkben hül a vér,
Bor a vizzel rosz vegyület,
Nem kell nekem viz bor helyett,
Bort a vizből ne csinálj,
S engem azzal ne kínálj.

Csak k h á n á n i menyegzőben,
Tett Megváltónk oly csodát,
Hogy kancsókban legott a viz,
Mint megáldá, borrá vált.
De ily csodát most visszásan
Csaplárosok csinálnak,
S vendégiknek keresztelt bort
Pogány helyett kínálnak;

Ne tégy pajtás te ugy velem,
Tudod, — vizet nem kedvelem,
Poharadba tisztát önts,
És pogány bort rám köszönts.

De csak kérlek, ne egygyel kezdd,
Küldd azt hozzám hármával,
S töltsd poharad' édes hazánk
Borainak javával;
Hadd oszlassam gondjaimat,
Melyek nyomják lelkemet,
És gyógyitsam bájnedvével
Keseredett szivemet,
S ha nekem azt Rózsám hozná,
S egy pár csókot adna hozzá:
Szűm fájdalma enyhülne,
Mint bor- s csókkal vegyülne.

SIETVE NYERGELÉM.

Sietve nyergelém,
Büszke paripámat,
Hogy mielőbb lássam
Tápén a babámat,
S mihelyt oda érek,
Megyek ablakához,
S megkérem, hogy venne
Szállásra magához.

Elpanaszlom neki
Mi nagyon megfáztam,
Mert egész utamban
A mint jövék, áztam;
S vizes ruhám rajtam
Soha meg nem szárad,
Hogyha tüzes csókja
Ajkimra nem árad.

De ha fölmelegít
Szerelme hevével,

S lángra gyujtja szivem'
Csókjának tüzével,
A t á p é i csárdán
Felütöm tanyámat,
Hogy ott itathassam
Csókkal a babámat.

CSAK BORT IDE!...

Csak bort ide! — hadd csillogjon
Poharamban a nedve,
Mert bor nélkül a magyarnak
Úgy sem lehet bő kedve;
Hejh! pedig az de szükséges,
Búba hogy ne merüljön,
S rózsakedvre barátival
Poharak közt derüljön.
Varázserő van a borban
Azért iszszák minden torban:
Azért iszom én is azt,
Mert derít, s könyüt fakaszt.

Könyben öntöm fájdalmamat
Midőn szivem kesereg,
Gyógyít mindig az olyan köny,
Mely kupánkba lepereg.
Sőt ha iszszuk egyérzetü
Barátinkkal borunkat,
Özönével eloszlatjuk
Balsors-hozta bajunkat.

Csak bort ide! körben járjon,
Nedve után ki se várjon:
S ha rám is gyakran kerül,
Borúm hiszem kiderül.

A SZEGÉNY LEGÉNY SZÁLLODÁJA.

Erdő szélén van egy csárda,
S körülte csak gyep a járda,
Rongyos szin áll udvarában,
Egy pár lócza pitvarában.

Keritése földre omlott,
A kapuja széjjel bomlott,
Ajtajának nincsen zára,
Mindenfelől a szél járja.

Gólya fészkel a kéményén,
Veréb csipog dőlt sövényén,
Kúton a gém elcsikorog
Mig a vén eb közben morog,

S ásitozva a mint őrt áll,
Unalmában elszundikál,
Ha jön utas legott jelt ad,
Bóbiskol és fekve marad.

Szegény legény még is betér,
Hol szép Marcsa keze bort mér,
S e gyöngyasszony rongycsárdája,
Legkedvesebb szállodája.

Mert bor mellé csókot is nyer,
Melyet Marcsa közbe kever,
S a mint borát ő megissza,
Csókkal adja árát vissza.

MAGYAR BOR AZ ÁLDOTT NEDV.

Igyuk hát a csillogó bort,
Járjon körül a pohár,
Borivásnál vesztegelni
Tudja kiki minő kár,
Hejh! úgy is van több mint elég,
Mi bennünket keserit,
Jól esik hát hogy ha olykor
Búnkban a bor földerit.
Igyunk tehát ne busúljunk,
Tölt pohárhoz gyakran nyúljunk:
Magyar bor az áldott nedv,
Attól jön meg a bő kedv.

Meg is áldá szép hazánkat,
Borral bőven Istenünk,
Mert tudta, hogy elbusúltan
Vigaszt abban keresünk;
Kiforrt nedve föllengzésbe
Hozza gyötrött keblünket,
És kigyujtja, — nem is sejtve,
Szerelemre szivünket,

Igyunk tehát! ne busúljunk,
Tölt pohárhoz gyakran nyúljunk,
Magyar bor az áldott nedv,
Attól jön meg a bő kedv.

Ivás között ne felejtsük
Éltetni a hazánkat,
Kegyelettel fölemlitni,
Minket dajkált anyánkat,
Hogy fölötte hűn őrködjék
Annak védő angyala,
Borult ege hadd tisztuljon,
S pirkadjon a hajnala.
Igyunk tehát ne busúljunk,
Tölt pohárhoz gyakran nyúljunk,
Magyar bor az áldott nedv,
Attól jön meg a jó kedv.

MI ATYÁNK . . .

Mi atyánk szent Isten
Ki a menyégben vagy,
Te hozzád esengünk,
Árván minket ne hagyj;
Nyujts segélyt a vészben,
Hozz vigaszt mi reánk,
Mert te vagy oltalmunk
Te vagy kegyes atyánk.

Szenteltessék neved,
Jöjjön el országod,
Itéljen felettünk
Egyedül jóságod.
A te akaratod
Legyen meg ott s itt len,
S könyörülj mi rajtunk
Nyomasztó szükségben.

Add meg nekünk minden-
Napi kenyerünket,

Veszélyben oltalmazz
Jobboddal bennünket,
Bocsásd meg vétkinket
Légy kegyelmes biránk,
S tekints irgalommal
Menyégből le mi ránk.

Leborulva kérünk
Ne vigy kisértetbe, —
S tarts meg ezentul is
Minket kegyelmedbe';
Mentsd meg gyermekeid
Vészt hozó gonosztól,
S védjed oh Teremtő!
Hazánk minden rosztól.

IMAFOHÁSZOK.

Jsten, hozzád küldjük
Imafohászinkat,
Szánalommal enyhitsd
Sajgó fájdalminkat;
E világon árván,
Rokon nélkül állunk,
Vigaszt s enyhületet
Csak nálad találunk.

És ha talán vétett
Ellened nemzetünk,
Vedd azt lerovásra
Mit eddig szenvedtünk;
Áradjon kegyelmed
Menyégből mi reánk,
Mi vagyunk gyermekid,
Te pedig az atyánk.

Az egész világnak
Teremtője te vagy,
Oltalmazd nemzetünk
S minket veszni ne hagyj;

Hallgasd meg érettünk
Kérő szüz anyánkat,
Kinek felajánlá
Szent István hazánkat.

A király és haza
Maradjon jelszavunk,
S tegye e kapcsolat
A mi összes javunk.
Hallgasd meg nagy Isten
Kegyesen imánkat,
És védje hatalmad
Vésztől a hazánkat!

IMA MAGYARORSZÁG VÉD-ASSZONYÁHOZ.

Istennek szent anyja
Légy kegyelmes hozzánk,
S ne engedd pusztulni
Édes magyar hazánk',
Sokszor folyt már azért
Mint patak a vérünk,
Segélyt a veszélyben,
Anyánk tőled kérünk.

Neked felajánlá
Szent István hazánkat,
Te benned tiszteljük
Védő jó anyánkat:
Isten után bizunk
A te oltalmadban,
S álljon jövőnk sorsa
Szent szüz hatalmadban.

Esengünk védanyánk,
Hogy árvákká ne tégy,
Isten szine előtt
Közbenjárónk te légy.

Nyujtsad oltalmunkra
Mentő karjaidat,
Hogy vész ne érhesse
Magyar fiaidat.

Buzgó imáinkban
Kérünk mint anyánkat,
Oltalmazd nemzetünk',
S védd szent koronánkat;
A király és haza
Egygyé hogy olvadjon,
S e szent frigy örökre
Bontatlan maradjon!

A GYÁMOLTALAN ÖREG.

Sok bánatot kelle türnöm
Lefolydogált éltemben,
Vészes fulánk mérges hegyét,
Hordanom bús szivemben.
Nincs gyámolóm, ki agg korom'
Gyöngédséggel ápolná,
És méltatlan szenvedésim'
Szeretettel pótolná,
Elhagyatva magam állok,
Életemtől könnyen válok,
Sirban keserv megszünend
És semmibe eltünend.

Hány zivatar vonult el már
Életemben felettem
Kitürém, — és elfeledve
Szűm sirjába temettem.
Keblem rejti borzalmait,
Mint leghivebb titoktár,
Enyhületet itt a lelkem
Se nem remél, se nem vár.

Talán jövőm majd hoz és ad,
Mit jelenem most megtagad:
S nekem is tán kiderül,
Ha majd sajkám elmerül.

Agg fejemen tisztes hófürt
Kiméletlen sérteték,
Utaimra rózsa helyett
Égő csalán hinteték,
Honnan várám vigaszomat
Onnan jöve keservem,
Honnan vártam nyájas mosolyt,
Onnan jött a gyötrelmem,
Jó hogy távol nincs már a czél,
Melytől csupán a gyáva fél:
Én nyugodtan elvárom
Békét hozó halálom.

TÁTI HALADÁSA

A MAGYAR NYELVBEN.

Mi tagadás, hogy a Tátink
Szép hangzatú nyelvünkben
Haladást tőn, s ez gerjeszte
Nagy örömet keblünkben,
A cselédnek mint gazdatiszt
Bőrlevelet[1]) adatott,
Porsó[2]) alá négy ikeren[3])
Tavasz nyiltán szántatott,
Oly farágót[4]) nem fogadott,
Ki nem nyűtlen[5]) de hasas[6])
volt,
Mert az mindig nagy bőrt[7]) kért,
Ő pedig azt szűken mért,

Mint a Dunán derelyén[8]) járt
Nagy haraggal[9]) halászott,
És migyakran csókát[10]) pintyet[11])
Czigányával[12]) horgászott.

---

[1]) bérlevelet, [2]) borsó, [3]) ökrön [4]) faragót, [5]) nőtlen, [6]) hájas, [7]) bért, [8]) dereglyén, [9]) horoggal, [10]) csukát, [11]) pontyot, [12]) szigonyával.

Nem rég hajtű[1]) vadászaton
Lesből egy ősz bakát[2]) lőtt,
Hol bográcsban paprikásnak
Gályák[3]) mellett köcsög[4]) főtt,
Készhajónak[5]) nagyon őrölt[6])
Hogy jól lássa szemet tőrölt[7])
S füstjét mint észrevevé
Papszemét[8]) is feltevé.

Vörösmarczi[9]) költőmenyét[10])
Ifju hévvel szerette,
S azt magának olvasmányul
Könyárusnál[11]) megvette,
Két fejes[12]) jó tehene volt,
Mig a pusztán kün lakott
Hol jószagnak[13]) delelőre[14])
Búköny[15]) baglyát rakatott.
Decemberben májust[16]) evett
Roszkásával[17]) párna[18]) levet,
S fiacskáját mint veszté,
Hideg zsirba[19]) temeté.

---

[1]) hajtó, [2]) őzbakot, [3]) galyak, [4]) kecsege, [5]) gőzhajónak, [6]) örült, [7]) törült, [8]) pápaszemét, [9]) Vörösmarty, [10]) költeményét, [11]) könyvárusnál, [12]) két fejős, [13]) jószágnak, [14]) telelőre, [15]) bükköny, [16]) májos, [17]) rizskásával, [18]) barna, [19]) sírba.

Gyermekeit szégyen[1]) módra,
Csak egyszűrűn[2]) nevelé,
És azokat tisza[3]) szivből
Mert jók voltak, szereté,
Vásárokon a számukra
Szokottan gőz[4]) czipőt vett,
De csak olyat, melyet lábon
Befőzni[5]) is lehetett.
Téli sapkát herczegbőrből[6])
És harisnyát kecskeszőrből,
Készítetett magának
Oltalmul rozs[7]) lábának.

Dobosait[8]) mint szánkózott,
Schizmájáról[9]) elveszté,
S fuvatag közt hasztalanul
Nagy ked[10]) miatt keresé.
Ujzsákokat[11]) a jó Tátink
Olvasgatni szeretett,
De nem lévén már zab foga[12])
Kémenyt[13]) meg nem ehetett.
El is járta ő a tánczot
Játszott färblit, preferánczot,

---

[1]) szegény, [2]) egyszerün, [3]) tiszta, [4]) kész, [5]) befüzni, [6]) hörcsögbőr, [7]) rosz, [8]) botosait, [9]) csizmájáról, [10]) köd, [11]) ujságokat, [12]) zápfoga, [13]) keményt.

De mámoros[1]) megyében
Nem volt egész éltében.

Egy rokona Bécsben meghált[2])
Öregséget[3]) attól nyert,
Haldokolva végrendelést[4])
A Tátink javára tett.
Felsietett, hogy rendezze
Öregsége[5]) dolgait,
S pihenteté ha kifáradt
Véndöglőben[6]) csontjait;
Halál által ő buldog[7]) lett,
Azért mély gyászt magára vett,
S keservében abban járt,
Mert húszezer[8]) reá várt.

Ebből lehet könnyen látni,
Táti nyelvben mint haladt,
És hogy neki szóejtésünk
Idegen már nem maradt.
Hiszi is ő elbizottan
Hogy magyar lett belőle,
Oly hörcsögös[9]) hogy majd egykor
Irandanak felőle,

[1]) Mármaros, [2]) meghalt, [3]) örökséget, [4]) végrendelést, [5]) öröksége, [6]) vendéglőben, [7]) boldog, [8]) huszezer, [9]) törzsökös.

Hogy óhaja teljesedjék,
Agg kezembe tollat vevék,
S szóról szóra leirám,
Mint haladt a magyarkám.

TÜRELEM ÉS HALLGATÁS.

Türelem- és hallgatással
Sok bajt lehet kerülni,
Ovatosan a ki sajkáz,
Nem könnyen fog merülni,
Tulcsapongó rajongások
Tévutakra vezetnek,
S alig nyiló reményeket
Hervadásra temetnek,
Legyen higgadt — pezsgő vérünk,
Lassan menve — tovább érünk:
Czélhoz mégis eljutunk
Bár feléje nem futunk.

„Ne szólj nyelvem : nem fáj fejem.“
Régi magyar példaszó,
Őseink e bölcs mondatát
Hűn követni mindig jó,
Mert a szónak ura vagyunk
Mig azt bensőkben rejtjük;
De urunk lesz saját szavunk
Mihelyt szánkon kiejtjük,

Mit felfogván gaz ellenünk,
Abból fegyvert gyárt ellenünk:
És gyakran hoz vészt mi ránk,
Türve hogy nem hallgatánk.

A FALUSI MAGYAR.

Nem akarom hogy a világ
Nevem után csodáljon,
S a hizelgő üres szóval
Félistennek kiáltson.
Nem akarok az ég felé,
Nagyravágyva repülni,
És szédítő magaslatán
Parányira törpülni.
Inkább alant — és feledve
Mint ormokról — porba ejtve:
Földi pályán lejárom,
S jobb jövőmet — túl várom.

Keves földem és szőlősöm,
Adják borom s kenyerem',
Szorgalommal míveli azt
Keményedett tenyerem.
S ha azokat csapás éri,
S üres marad a csűröm
Vagy szőlősöm tüzes borát
Abrincsosba nem szűröm;

Megnyugszom, mert Isten tevé,
S ha áldásit el is vevé:
Kamatostul megadja,
Gyermekének az atyja.

Külfény engem bár nem környez
Hiven ölel családom,
Boldogságom házkörömben
Szerelmében találom,
Elnémitom fájdalmamat
Vérző szűmben ha támad,
Reménykedve hogy keserve
Gyógyitatlan nem marad;
A nap bár alkonyba merül,
De alkonyból ujra derül,
S egy időre — noha vesz,
Semmívé az — még sem lesz.

Szük házamban vendégimet
Barátilag elvárom,
Magyar vagyok, vendég előtt
A kapumat nem zárom,
Sőt pinczémből felhozatom
Szőllősömnek forrt nedvét,
S igyekezem, ha kesereg,
Deriteni bús kedvét.

Ömledezve ha borozunk
Multat jövőt előhozunk:
Jó az Isten, jobbat ad
Borúra tán felvirrad!

ELENYÉSZTEK SZÉP ÁLMAIM.

Elenyésztek szép álmaim,
Eltemetvék örömim,
Vigaszomra csak egyedül
Maradtak még könyeim;
Vajmi gyakran, mint a zápor,
Szemeimből hullának,
Enyhet hozó égi balzsam
Csupán azok valának;
S ha busongva szomorodtam,
Könyeimhez folyamodtam,
Hogy fájdalmaim oszlassam,
Némaságra fojthassam.

Rég viselem a balsorsnak
Engem sujtott csapását,
Szenvedésre kárhoztatva
Türnöm kell a nyomását;
El is fásult bennem a sziv,
Lelket ölő súlyától,
S ütésiben zavarodott
Felforrt vérem árjától,

De remélem nem sokára
Rám virrad a nap sugára,
Borúm akkor — eloszlik
S mint álomkép — szétfoszlik.

VICTORIA.

Győzedelmet jelent neved, —
Vivtál is több győzelmet,
És ébresztél már sok szivben
Lánggal égő szerelmet;
De gondolom tenszived is
Tüzmentesen nem maradt,
Mert a szikra abban is már
Néha lángra kigyuladt,
Türd hát magad mit okozál
Ki sok szivre — zavart hozál:
S neved most már valótlan,
Mert a győző győzve van.

IBOLYÁT KERESVE.

Ibolyát keresve —
Rózsára találtam,
S meglátva szépségét,
Bámulva megálltam,
Szemérem a kelyhét
Pirosra festette,
S abban a természet
Csodáját rejtette.

Hajnal nyiló kelyhét
Gyöngyivel öntözé,
A nap ragyogását
Tőle kölcsönözé,
Zefirek is csókra
Hozzá sietének,
S csók után fohászszal
Tovább ellengének.

Száráról gyöngéden
A mint azt levettem,
Szűmhöz ápolásra
Csóközön közt tettem;

De vészt hozott reám
Forró ölelése,
Mert mély sebet ütött
Szűimben a tövise.

Rózsám is igy sebzé
Szivem' negédével,
Megigéze engem
Bájoló szemével,
S forró szerelemre
Keblemet kigyujtá,
A mint piros ajkát
Első csókra nyujtá.

Keblemben a sebet
Hordom türelemmel,
Mert rózsám okozá —
Csókkal, szerelemmel,
S titkon tán ő rejlett,
Rózsa alakjába',
S igy fogott szépsége
Engem hálójába.

VAJMI SOKAN A NAGYOKNAK.

Vajmi sokan a nagyoknak
Alázattal hódolnak,
S üres szóval hizelegvén,
Görnyedezve bókolnak;
Egekig felmagasztalják
Mig uralom kezökbe',
De ha napjuk lealkonyul —
Nem is jutnak eszökbe,
S fényöknél bár melegedtek,
Sőt epret is szedegettek,
De alkonyba a mint szállt,
Szolgacsoport — félreállt.

SZALMATŰZ.

Bár haladtak már éveid,
Szűd nem nyugodt kebledben,
Mivel nem rég egy szép asszony,
Lángot gyujta szivedben,
Mint pillangó ugy rajongál
Nyilott rózsa körébe,
S reménykedő vágygyal nézél
Rád mosolygó szemébe,
És ha neked kezet nyujtott,
Szűdben legott tüzet gyujtott,
Ámor pedig nevetett,
Hálójába hogy ejtett.

Életednek delejtűje,
Szép asszonyok valának,
Ezek reád bájaikkal
Igen sokat hatának,
Kiknek vonzó erejükhöz
Úgy mint a vas tapadtál,
De mondhatom, hogy állandón
Egy szépnél sem maradtál.

S enyves lépre ha felültél
Mint lehete menekültél,
S egyiktől hogy szaladtál,
Más hálóba akadtál.

S nem akarván — mint a féreg
Élődni csak tormába',
Azért néha be is harapsz
Izletesebb almába.
Ifju korban mihez szoktál,
Azt még most is folytatod,
S szépek után futkozásban
Lábaidat koptatod,
Agg legény ki kalandor lesz,
Zsákban sokszor — macskát is vesz:
S a vén huszár most mit űz,
Nem egyéb mint szalmatűz.

CSÁBITÁS.

Virágot ülteték
Rózsám ablakához,
Azt is felcsábitá
Bájival magához;
Mert hogy bimbójából
Kezdődék fejlődni,
Vágygyal ügyekezett
Rózsámhoz vergődni.

Égi harmat helyett
Könyimmel gyöngyözém,
Vírulásra kelyhét
Azokkal öntözém:
Hogy mielőbb nyilva
Jusson ablakához,
S ő csábitsa Rózsát
Egy csókra magához.

Kandikál a rózsa —
Kedvesem ablakán,

S gyönyörteti szemét
Csodaszép alakján.
Búsan feküdt Rózsám
Pamlagán — terülve,
Szíve fájdalmiba
Könyek közt merülve.

„Ne keseregj Rózsa!
Vigaszt hozok neked,
Kémül küldött hozzád
Titkon a kedvesed,
Hogy tőlem megtudjad
Szivének szerelmét,
Levelimre tevé —
Könyiben gyötrelmét.“

„Elhozám azt híven
Választ tőled várva,
Kérlek: hogy ne légyen
Szived tőlem zárva.
És ha viszont te is
Küldőmet szereted,
Legyen az én sírom
Hófehér kebeled.

Minek hallattára
Siet ablakához —

Könyüs szemmel lenyúl
Harmatos rózsához,
Gyöngéden kezével
Száráról — levette,
S szerelme jeléül
Keblén eltemette.

PIPA ÉS BOR.

Pipa és bor a magyarnak
Eloszlatja gondjait,
Annak füstje — ennek nedve
Űzi gyötrő bajait.
Fájdalmában ha kesereg
Előveszi pipáját,
És hogy lelke ne csüggedjen
Borral tölti kupáját.
Gyötrelmeit ezzel öli,
Borozás közt — elfüstöli:
S hull bár a köny — szeméből
Távoz a bú szivéből.

„Töltsd pipámat és hozz fel bort!
Beteg vagyok — keblemben,
Boldog multam mint álomkép
Ujra ébred lelkemben;
S bár az idő tőlem minden
Örömömet elvette,
De csiráját emléküknek
A szivembe letette —

Véremmel ott — hűn táplálom,
Hadd ujuljon — a szép álom:
S ha busúlok — vigasztal,
A pipa — és borital.

A HŰ BARÁTSÁG.

Pongyolában jár a szivem —
Nem takarja álnokság,
Barátságom nem szinlelés —
Sziklakemény valóság.
Jobbom frigyül kinek nyujtom,
Hű barátja leendek,
Adott szavam ellenére
Árulást nem teendek.
És ha ég s föld összeomlik —
Rendszerében széjjel bomlik :
Nem fogok én habozni,
S érzelmimben változni.

Tisztelem az oly barátot
Ki nyiltsággal hozzám jött —
És kit hozzám nemes érzet
S nem alacsony érdek köt.
Csupán oly frigy lesz tartóssá,
Mely szivlángból kigyulad,
Melynek heve mindig ujúl —
S tüze soha nem hamvad;

Nem lehet azt eloltani,
Sem erővel elfojtani,
Ég, melegit és lobog,
Mig bennünk a sziv dobog.

Viszonyaink tetőpontját,
Képezi a szerelem,
Szivet szivhez — vállat vállhoz —
Kapcsol rokonérzelem.
S ha egyiket a sors keze
Mint a villám — vészbe sújt,
Akkor barát — a barátnak
Vihar közt is jobbot nyújt.
Összeforrva — el nem válnak,
A halállal — szembe szállnak,
Sőt ha az tört reájok,
Együtt porhad hullájok.

Összetartás s rokonérzet
Éltüket bár elvette,
De nevöket feledésbe
Azzal még sem temette,
Legszebb virág marad mindig,
Mely sirhanton kivirúl,
És hamvadók poraiból
Uj életre kipirúl.

Minden fűszál nefelejts lesz,
A halálból életet vesz:
S mint gyászemlék — siron áll,
A sok picsiny — zöld fűszál.

BARÁTOMHOZ.

Julius 31-kén.

„Minthogy tudom, hü barátom,
Hogy te a bort szereted,
S ha előtted nedve csillog
Öröm üli kebeled.
Alig várod hogy szürcsölhess
Észkábitó nedvéből,
És mint nadály — bőven szivhass
A kancsó tág öbléből.
Ajkaidra a mint teszed
— Onnan többé le sem veszed:
Sárkány módra — szád tátod,
Mig fenekét nem látod.

Azért téged névnapodra
Dissőitlek borággal,
Nem pediglen haszontalan
Szines kerti virággal,
Hozzád illik, ki a szőlő
Kiforrt nedvit szereted,
S csikóbőrös kulacs mellett
A világot neveted.

S ha józanon búba merülsz
Bortól széles kedvre derülsz:
Ittas fővel mi sem nyom,
Virág akkor minden gyom.

Tartson Isten számos évig!
De csak szomjad ne nőjjön,
Száraz gégéd szivattyúja
Boraimra ne jöjjön.
Mert ezeket rövid időn
Nyugalomra temetnéd,
S mámorosan Marcsád helyett,
Hordaimat ölelnéd,
S ha bő hasuk üres lenne,
Tőlük Gráczim — búcsút venne,
Mivel ott ő — nem marad.
Hol csapon bor nem szalad.

Ne kárhoztass hű barátom,
Hogy veled igy tréfálok,
Mert ha veled enyelghetek,
Szórakozást találok.
S midőn mondám: orrod piros
Itt csalódtam a szóban,
Mivel az csak kékből veres
De szűd arany valóban.

Azért tehát rád köszöntök
Poharadba óbul öntök:
Tartson Isten sokáig!
S maradj kancsó — halálig.

A MEGTÉRŐ IMÁJA.

Tört szivvel térdelek
Istenem! előtted, —
Te vagy kegyes atyám,
Én bünös gyermeked,
Üdvösség utjáról
Mily gyakran eltértem,
S ellened, kegyforrás,
Szó- s tettel vétettem.

„Büneimet látom
Rémképen előttem,
Légy irgalmas biró
Jó atyám! fölöttem,
Mert ha meg nem szánod
Eltért gyermekedet,
Úgy soha nem látand
Fényedben tégedet.“

A ki nyomodon jár,
Vészbe nem taszítod,
Sőt mint égő lámpa,
Útba igazítod,

Tiz parancsba irád
Minden törvényidet,
Ezek tartására
Intvén gyermekidet.

„Széked előtt állok
Itélj te felettem,
Egyedül irgalmad
Szólhat én mellettem;
Kérlelve emelem
Fel hozzád kezemet,
Elismerve gyónom
Meg minden vétkemet.“

„Irgalmazz, bocsásd meg
Uram! tetteimet, —
S törüld ki könyvedből
Számos bűneimet;
És ha szigor helyett
Itélend — kegyelmed,
Akkor nem lesz veszve
Megtérő gyermeked.

A TARTALÉK.

Kandallómhoz beszorított
A havazó hideg tél —
Nem mehetek kódorogni,
Mert rosz gúnyám, széltől fél;
Igy hát csak honn kell maradnom
Magánosan szobámban,
Ezzel sokat nem gondolnék
Csak bor volna kupámban,
Mivel tudom, hogy vén múzsám
Majd beszólna akkor hozzám;
Hogy bort ingyen — kaphasson,
S velem verset — irasson.

S a mint azon törém fejem
Borra szert mint tehessek,
Vagy egynehány garaskára,
Árán hogy azt vehessek,
Im betoppan egy barátom
Vigasztaló szavával,
Hogy bort hozott a számomra,
Bő kulacsban magával;

S midőn én ezt meghallottam,
Bőrömből majd kiugrottam;
Örülvén a nektárnak,
S a kulacs bő hasának.

Kár volt nekem oly mértékben
Költőnedvnek örülni, —
Jobb lett volna szemeimből
Pár bükönyüt törülni:
Mert a múzsa mint megtudá,
Hogy bor van a házamnál,
Ijedtemre a vén banya
Ott termett az ágyamnál,
És elkezdett — czirógatni,
Átölelve — simogatni,
S mint a mámi mellém ült,
Testemben a vér elhűlt.

Előhozá hogy oly költőt
Teremtett ő belőlem —
Hogy a ‚Bolond Miska' is szólt,
Dicsérettel felőlem,
Hivé is hogy jelenléte
Engem ujra hevitend,
S kulacs mellett az agg költő
Csodaverset készitend,

„Csalódol vén! csúf orczáddal;
Ránczosodott rút pofáddal;
Tudhatnád — mert nem talány,
Csábithat csak — szép leány.“

De mi haszna! a leányka
Nem közeleg már felém —
Bár ha rózsa — bilincseit
Néha — én is viselém.
Sőt azt mondja: úgy kell neked,
Ki mint lepke röpkedél, —
És illatos virágokról
Sok mézcsókot leszedél;
„Elégedj' meg agg múzsával
Hozzád illő vén banyával:
Nyiló rózsát — ne keress,
S neked valót — csak szeress.“

A szükségből erényt tettem,
S agg múzsámhoz szegődém,
S ittas fővel — a Parnaszra
Nagy nehezen vergődém,
A hol engem agg koromban —
Verselésre tanitott,
És szivéhez, szerelemmel
Hogy hevitsen, szoritott;

S midőn többé ez sem használt,
Tartalékul a kulacs állt;
Mely nálam oly csodát tett,
Hogy aggból is — költő lett.

Annyi szitán átszürődtem, —
Mig iráshoz leülék,
S im nálam is bő hasával
Müködött a tartalék.
De nem tudom, hogy mit irjak,
Bor elvevé eszemet, —
Rózsám pedig régen bírja
Zálogul a szivemet;
A kettőnek hiányába' —
Fáradozom tán hiába:
„Szánj meg múzsám, el ne hagyj,
Gondold! Istenasszony vagy."

„Nem is azért czirógatlak
Hogy kivivjak koszorút,
Hanem csupán, hogy oszlassam
Kedélyemről — a borút."
Akaratlan tünik elém
Boldog multam emléke,
Ahhoz képest jelenemnek
Nincsen — semmi értéke.

Való volt az - és nem álom,
De azt többé — nem találom,
Szép virága lehervadt,
S csak tövise megmaradt.

Mit az idő reánk hozott,
Nem lehet azt kerülni,
Türelemmel kell viselnünk,
Mig borúnk fog derülni.
A vén múzsát — csak szükségből
Rózsám helyett ölelem;
Mert keserves oly ölelés —
A hol nincsen szerelem.
Szép multamra fátyolt vetek,
Jelenemre - csak nevetek:
S ha fájlalom mit veszték,
Vigaszt hoz a tartalék.

Ide tehát az adtával!
Kézről kézre kerüljön,
S adja Isten, hogy szép hazánk
Borús ege derüljön!
Ne emlitsük a gyászmultat
Sőt jó kedvvel vigadjunk,
S vigalom közt — búbánatnak
Keblünkben helyt ne adjunk.

Gyógyszer a bor — az áldott nedv,
Attól jön meg — csak a bő kedv:
Emeljük hát kupánkat —
S igy éltessük hazánkat!

MARCZIUS 19-KÉN.

Nagy örömmel fogom üllni,
Mecaenásom napodat,
Mert elhagyád kőbányában
Minap a két mankódat,
Igy valósult, mit jósolék,
Hogy csak a bor gyógyitand,
S rövid lábad hosszabbra majd
Ivásától kinyuland.
Aranyos volt e mondásom —
Gyümölcsözött bölcs tanácsom:
Mert lám mankó nélkül jársz,
S másfél lábon sántikálsz.“

„Mi tagadás, hogy mint vadász
Biz azokat használtad,
Sőt a tilost is olykoron
Boros fővel bejártad.
S hogy ott rajta ne kapjanak
Gyakran kelle szaladnod,
Gyakran pedig ruhádat is
Ijedtedben ott hagynod.

Vissza sokat – nem pillantál
Nyulsebesen – mint illantál,
Nehogy hátad' puhitsák
S vadászt lesben szoritsák."

Sánta lábod' pihentetve
Csúzos kezed használod,
Mert fájdalmad' enyhületét
Färbli mellett találod,
S midőn kezed kártyázás közt
Hajnal felé kifáradt,
Vagy „auszi" kiáltástól
Rekedt torkod kiszáradt:
Akkor ital nagyban járta,
S a vén táti alig várta,
Hogy kupádba baksert önts,
És hármával — rákösönts.

Az Istennek drága napját
Heremód elölitek,
És játék közt kancsót, pipát
Szakadatlan — töltitek,
Mintha egymást ser- és füsttel
Akarnátok megölni,
S magatokat mumiákká
Szobátokban füstölni.

Vetélkedve korhelykedtek,
Kártyázás közt pörlekedtek,
S végre bakser-ivással —
Kibékültök egymással.

Legyen vége a tréfának!
S engedd meg nagy Mecaenás,
Hogy a költőd névnapodra
Megverseljen — és ne más.
Adjon Isten mindnyájunknak:
Mit óhajtunk s hibázik, —
Legyen adva bő mértékben
Mi szivünknek hiányzik;
Táguljon mi azt szoritja,
S gyászszal egünk elboritja,
Napunk ujra – pirkadjon,
S ködbül derü - virradjon.

Névnapunk hoz kikeletet –
A zordon tél költözik,
Reményszínben a természet
Ünnepére öltözik;
Feltámad mi temetve volt
Ismét régi diszében,
Elhalt remény is úgy éled
A kesergő szivében.

EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

Azért czigány húzd nótánkat —
Töltsük borral a kupánkat,
S ha az gyakran ránk kerül,
Csüggedt lelkünk — tán derűl.

BÚ-OSZLATÓ.

Huzd rá czigány a nótámat!
Töltsd meg babám a kupámat,
Kedves hazám ó borával
Somlainak a javával.

De csordultig — ne töltsd tele,
Mert sok könyem — jön még bele.
Fájdalmim' csak úgy enyhitem,
Borral könyim ha vegyitem.

Bortól oszlik minden ború,
Minek legyek — hát szomorú;
Sőt ha szűmben — fájdalom dúl,
Akkor iszom mértéken túl.

Töltsd meg babám a kupámat,
Huzd rá czigány — a nótámat!
Hadd vigadjak komoly kedvvel
S búmat űzzem szőllő-nedvvel.

A REMÉNY.

Nem gyümölcsöz mindig a vágy –
Mely reményen alapszik,
Meddő marad — bár virágzó,
És semmibe — szétfoszlik;
Aranyhegyet — mutat jövőnk
S ha elérjük: szénné lesz,
Idő s ember legtöbb reményt
Legyilkol és sirba tesz.
Még is attól — el nem válunk
Mint elhagyva — vész közt állunk,
Szűnkre vigaszt remény hoz,
Ha jelenünk elkinoz.

A nagy lélek lemondással
Türi a sors vas kezét,
És reménynyel gyógyitgatja
Vérző szive mély sebét;
Borus égből ha a villám
Elborzasztva felénk sújt,
Akkor ismét szűnkre vigaszt
Egyedül a remény nyújt.

Tápláljuk azt — bár sokszor csal,
De csalva is - felvigasztal,
S ki mellett a remény áll,
Sirjába is nyugton száll.

SZEGÉNY LEGÉNY.

Szegény legény vagyok
Pusztán a lakásom –
Magamhoz hasonló
Szegény a pajtásom.
Kuvaszok őreim,
Cserény a palotám,
Benne a királyné
Kökény szemű babám.

Kiterelem barmom'
Bársony zöld mezőre
Hol kajla tehén megy
Haranggal előre,
S ha meglegeltetém
Hajtom itatóra,
Babám közelébe
A tápéi tóra.

A „gönczöl szekere"
Útba hű vezetőm,
Fiastyúk mutatja
Honnan jön szeretőm,

Nézek is ám éjjel
Az égnek boltjára,
Hogy megtudjam jön-e
Babám valahára?

És ha eljön hozzám
Lelkem földeriti –
Csókkal eloszlatja
Mi szűm keseríti,
Fuvom furoglyámon
Szomorú nótámat,
S hogy búmat felejtsem
Ölelem babámat.

BOR ÉS ZENE.

Vastag húron huzd rá czigány!
Dallamomat keservvel,
Hadd vegyüljön poharamban
A bor hulló könyimmel.
Akaratlan csordul bele,
Húrod hozzám ha szólal,
Melynek hangja bár szomorú,
Bánatomban vigasztal.
Szó nélkül is mily sokat mond,
Enyhül tőle s oszlik a gond,
Bor és zene — lesz az ír,
Midőn húrod — velem sír.

Hogy volt hogy? hát huzd rá czigány,
Szomorító dallamom',
Vigasz nekem hurjaidról
Bús hangjait hallanom.
S töltsétek meg magyar borral
A poharat kezemben,
Hogy tüzével vigaszt gyujtsak
Keseredett szivemben.

Igyunk pajtás! hogy derüljünk,
Fájdalminkba ne merüljünk,
Bor és zene — legyen ír,
Midőn a húr velünk sír.

A HIZELGŐK.

Míg szárnyain a szerencse
Magasra visz bennünket,
Számtalanok dicsőitik
Most felejtett nevünket.
Melegedni kik akarnak —
Nap sugárit keresik,
Hüs alkonynak halványát
Többé azok nem lesik,
Küszöbünkre — bókkal járnak,
Míg kedvezést — tőlünk várnak,
De ha attól elesnek,
Többé föl nem keresnek.

HONVÉD-DAL.

Ha szól a had harsonája –
Vitéz honvéd talpra állj!
S véres csatán a jelszavad
Legyen „Haza és király!“
Elszántsággal áldozzuk fel
Érettök önéltünket
Majd megadja a jó Isten
Kiérdemelt bérünket,
Fegyvert tehát a kezünkbe!
Mert magyar szív ver keblünkbe',
S kézbe vasat — ha veszünk,
Nézd nagy világ — mit teszünk.

Isten, Király- és Hazáért,
Sok magyar már sírba szállt,
S védelmökben vérét ontva,
Nem rettegte a halált.
Kövessük hát mi is azok
Dicsőséges példájat,
Mert nem tehet mást a magyar
Ki szereti hazáját,

Fegyvert tehát a kezünkbe!
Jusson multunk — az eszünkbe,
S kézbe vasat ha veszünk,
Lássa világ mit teszünk.

És ha szükség vérezzünk el
Csatatéren hazánkért, —
S áldozzuk fel éltünket is
Minket dajkált anyánkért,
Inkább haljunk becsülettel —
Mint sem legyünk gyalázva,
S szabad ősök utódai
Szolgaságra alázva!
Fegyvert tehát a kezünkbe,
Mert magyar sziv ver keblünkbe',
S kézbe vasat — ha veszünk
Nézd nagy világ mit teszünk.

Seregeknek ura tekints
Irgalommal mi reánk,
És a vésznek közepette
Te légy pajzsunk, légy atyánk!
S ha elvérzünk bajtársinkkal
Alkotmányos hazánkért —
Majd feltüznek gyászemlékül
Sirhantunkra zöld babért.

Fegyvert tehát a kezünkbe,
Mert magyar szív ver keblünkbe',
S kézbe vasat ha veszünk,
Lássa világ mit teszünk.

KÖZELEDEM VÉGCZÉLOMHOZ.

Közeledem végczélomhoz,
Ettől mi sem tarthat fel,
S nem sokára a küszöbén
Számolásra állnom kell.
Bizonytalan bár a jövőnk,
De bizonyos halálunk,
Életünktől örök csendért
Végfohászszal megválunk.
Tulvilágon reánk mi vár,
Titkos homály — attól elzár,
S kétes ott — mit találunk.
Bizonyos csak - halálunk.

Halál által noha itten
Kedvesinktől szakadunk,
De általa túlvilágon
Kedvesinkre akadunk,
S átköltözünk fénykörükbe
Oly remény- s oly vallással,
Hogy lelkileg majd örökre
Frigyesülünk egymással.

Nyugton adjunk neki kezet,
Czélunkhoz csak — halál vezet.
Előre hát! és vezess,
S kedvesink közt eltemess.

A MIÓTA NÉLKÜLÖZLEK . . . .

A mióta nélkülözlek
Édes Rózsám tégedet,
És nem látom mosolyogni
Felém bájló képedet,
Azóta nincs nyugodalmam
Bú gyötöri keblemet,
S utánadi vágyódásom
Kínnal tépi szivemet,
Csak közeled életet ad —
Abból reám derü virrad,
Nálad nélkül — csak tengek
S árván hagyva - merengek.

A virágnak hogy ha kivánt
Ápolója hiányzik,
Annak gondos keze nélkül
Hervad — de nem virágzik;
Én is addig valék boldog,
Míg te Rózsám környezél,
Örömimet velem osztád,
Búban velem könyezél;

De mióta tőled váltam,
Nyugtot többé nem találtam,
S ott hasztalan keresem,
Hol nincs az én kedvesem.

Fohászimat hozzád küldém,
Hogy vinnék meg szerelmem,
S hogy keblemben nem szünetel
Hő szerelmi érzelmem.
Vinnék meg, hogy te utánad
Édes Rózsám epedek,
S vinnék meg, hogy nálad nélkül
Szűmben mennyit szenvedek.
De mivel te kínom' osztod
Oly reménytől szűm' nem fosztod,
Hogy megszünend gyötrelmünk,
Mint egyesül szerelmünk.

Siess tehát karjaimba
S ne hagyj hosszan szenvednem,
S ne hagyj engem kedves Rózsám,
Tőled válva epednem;
Orvosold szűm fájdalmait,
Nyugtasd küzdő lelkemet,
És ne gyötörj még tovább is
Távoloddal engemet.

Ajkaidon van a gyógyír,
A mely rajtam segitni bir.
S csókot onnan mint veszek,
Hidd hogy gyógyitva leszek.

A TITKOLT SZERELEM.

Rég fogamzott a szivemben
Tehozzádi szerelmem,
De fájdalmát zárva hordám
Kinfaggatott keblemben;
S noha eddig titkolám azt,
Ideje hogy megvalljam,
Ideje hogy nyilt titkomra
Válaszodat meghalljam,
S mily boldoggá engem tennél
Kedvezőleg ha felelnél,
Viszont, te is hogy szeretsz,
S tán még enyém is lehetsz.

Hallgatásom csupán gyötört,
De örömet nem hozott,
Hallgatásom sok fájdalmat
Sebzett szűmnek okozott,
Kár volt nekem imádottam
Önvesztemre hallgatnom,
S irántadi szerelmemet
Már rég be nem vallanom,

Nem titkolom hát érzelmem',
Nyiltan vallom hő szerelmem',
S boldoggá te — azzal tégy
Hogy örökre — enyém légy.

POST MARTINUM . . .

Post Martinum: bonum vinum,
Pajtás sokszor dalolád,
Mint előtted borral töltve
Csillogott öblös kupád;
S ha ráhuzta hátad mögött
Barna czigány nótádat,
Bő kedvedben ölelgetéd
Kökény szemü babádat;
S kacsintgatva a kupára,
— Csókot nyomtál ajakára,
S hogy elüzzed gondodat,
Csók közt ivád borodat.

Mi tagadás, kedves pajtás
Neked nyiltan megvallom:
Hogy bor, zene és szerelem
Három erős hatalom,
S kit egyszerre e háromság
Örömivel boldogit,
Azt balsorsnak súlyos keze
Le nem tör, nem nyomorit.

S mivel te is e tant hiszed,
Kancsót szádhoz gyakran viszed,
Hogy a bor földeritsen,
Szűd fájdalmin enyhitsen.

Post Martinum: bonum vinum,
Pajtás most is dalolod, —
S ős-szokásként azon napra
Márton lúdját hizlalod.
Tudom is hogy sok czimborát
A lúdtorra meghivál,
Mert régóta rámpást velök
Márton napon — nem ivál.
Lesz majd dolga — a hordónak,
Széles öblü — nagy kancsónak,
Lesz majd färbli, preferáncz,
S ujjongás közt dühös táncz.

Jó uton vagy, azért folytasd
Irigylendő pályádat,
És ne engedd kiszáradni
Sem torkod, sem kupádat.
Téged is nyom, mi szivednek
Fájdalmait nagyitja,
De bor, zene és szerelem
Hisz azokat gyógyitja.

Tartsd meg hát a régi szokást,
Post Martinum idd a rámpást;
Főfájást már nem okoz,
Sőt borúra — derüt hoz.

A GYÓGYIR.

Zajos Duna kétes habján,
Elindultam sajkámmal,
Hogy túl parton találkozzam
Imádott szép Rózsámmal.
És ha őtet — ott meglelem,
Vágygyal szíimhöz szorítom,
S ömlengés közt átölelve
Édesemnek szólítom.

Bár csak ő is viszont engem
Édesének nevezne,
Bár csak ő is viszont nekem
Szerelmével kedvezne,
Úgy éltemet nem faggatná
Szivet kínzó gyötrelem,
Mert képezné boldogságom'
A viszonzott szerelem.

A hol két sziv egyet érez,
Szerelemtől táplálva,
S minden földi boldogságot
Mámorában találva,

Ott keblünkben némaságra
Tompúl egyéb érzelem,
S csak olthatlan hévvel lobog
A kölcsönös szerelem.

Tápláljuk hát szivünkben azt —
S tartósságra éleszszük,
Csókszedéssel a pislogót
Lobbanásra ébreszszük,
E gyógyirtól szűnk fájdalma
Eloszolva távozik,
S keseredett földilétünk
Édenné átváltozik.

ENYÉM VAGY RÓZSÁM . . .

Mint az árnyék ugy kisérlek
Szerelmemmel tégedet,
És lelkemben tükröződve
Hordom bájló képedet.
A szerelem első tüzét
Te gyujtád a szivemben,
Te ápolád viszonzattal
Égő lángját keblemben;
Édes vágygyal csókra leslek,
Hol nem is vagy ott kereslek,
S bár azt néha tagadod,
Pótolólag megadod.

Nem tudom, hogy mért tagadád
Néha tőlem csókodat,
Néha pedig visszahúzád
Szoritottam jobbodat,
Mert negéded el nem fojtja
Szivem égő szerelmét,
Sőt még nagyobb lángra gyújtja
Édes kinú gyötrelmét.

Értjük egymást — egyet érzünk,
Sziveinkben — együtt vérzünk,
Boldogságom — még is nagy,
Mert te Rózsám — enyém vagy.

GRÁCZI FERMÁNJA.

Hasztalanúl küldéd Gráczi
Családodhoz „fermánod“
Bálba még is nálad nélkül
Ment a nőd és leányod;
Bár mást hivél, de hitedet
Nőszeszélyre épitéd —
S leányodat bálruhákkal
Tenkárodra szépitéd.
Haza-jötted' ők nem várták,
Sőt a csárdást vigan járták,
Míg te nálam — fáradtál,
S kenyerökért — izzadtál.

Sokat tánczolt a leányod
Helyén soha nem is ült,
Tánczosinak karjai közt
Mit a lepke ugy repült,
Emelkedve lábujjhegyre
Kaczérkodék lábával,
S virágokkal tüzögetett
Hosszu selyem-hajával

Kacsintgatva — szemmel vágott,
De illemen túl nem hágott,
A nőd is jól mulatott,
Mert a „bubus“ nem volt ott.

Hibázott a nőd és lányod,
Mert szódra nem hallgattak,
Sőt bünösek, mert reggelig
„Dalidóban“ mulattak,
Mit sem félve haragodtól
— A mi főleg boszantó —
Mert jól tudták, hogy a papucs
Legjobb villámhárító,
S a mint azt nőd elővevé,
És orczáját ránczba szedé,
„Szegény tatár“ — zugba bújt
S ott hátrálót — búsan fújt.

Ebből látni, hogy te nem vagy
„Fejedelme házadnak,“
A mely czímet elbizottan
Igényeled magadnak —
Tán azért hogy koronával
Van fejed rég ékítve?
Gondvirágból tisztes fődre
Évek óta készítve,

Türelemmel elviseled,
Mert azt jó nőd köté neked,
Sőt még azt is — elhiszed,
Ház kormányát — te viszed.

Mulatságba ha készülnek,
Nem mersz ellentmondani,
Mert jól tudod hogy szavadra
Honn nem fognak maradni ;
Bajaidnak orvosságát
Szőlősödben keresed,
S ott bor mellett családodnak
Tévelyeit neveted.
S mivel tudják gyöngeséged
Leányod és feleséged,
Puszta szóval tartanak,
S tesznek - a mit akarnak.

Hunyászkodj meg, szegény tatár!"
Délibáb a hatalmad,
Nem fékezi többé nődet -
Sem lányodat uralmad,
Üres hang a mennydörgésed
S e nem ijeszt, se nem sújt,
Sőt eloszlik mihelyt a nőd,
Neked egy pár „puszit" nyújt,

Hatásukra — bizton épit,
Mert azokkal könnyen békit,
Éljen hát nőd s leányod!
Kik megveték „fermánod.“

ALKONY, ALKONY HOZZ MIELŐBB...

Alkony, alkony hozz mielőbb
Csendes álmot szememre,
És hozz kivánt nyugodalmat
Háborodott lelkemre.
Forradalmár lett a szivem
Lázadni kezd keblembe',
És juttatja sötét szinben
Szép multamat eszembe,
Boldogságom' Rózsám tette,
Szíím egyedül őt szerette,
Most életem sötét gyász,
S vigaszom csak a fohász.

De remélem nem sokára
Rózsám ismét láthatlak,
S téged ismét ömlengés közt
Magaménak mondhatlak;
Kettőztetett szerelmemmel
Mit mulaszték pótolom,
És szép szádról mézet szedve
Azt pirosra csókolom,

Siess, siess tehát hozzám,
Hőn szeretett édes Rózsám!
Hozz gyógyirt a sebemre,
S vigaszt zavart lelkemre.

INCZE NÉVNAPJÁRA.

Hasztalanúl szabadkozol
Kedves Inczém! kulacs vagy —
Minek csupán egy az oka
Mert a szomjad - mindig nagy,
Tán anyád is a szopacsot
Borral bőven áztatta,
Midőn síró fiacskáját,
A karjain altatta;
És igy Inczénk neki szokott,
Emlő helyett mert bort szopott,
Azért is ő bort szeret,
S cziczus igya a tejet.

Közeledik a névnapod
Házadban ez ünnep lesz, —
Ekkor Inczénk boros kupát
Kézből soha le nem tesz.
Körültekint vendégire,
S nézi — kire köszöntse,
S istenadta áldott nedvet
Bő hasába leöntse.

Ürült kupát ő tovább ad,
Veszteg azért még sem marad,
Hanem bort kér magának,
Töltelékül gyomrának.

Nem boszantlak rosz versemmel
Névnapodra tégedet,
Mert kivánom, hogy derűlten
Élvezhesd ebédedet.
És ihassad szopogatva
Magyaráti borodat.
Hogy még jobban pirosítsa
Orbán tüze orrodat,
Méltán is vagy arra kényes,
Hogy az immár kékből-fényes,
Fő dísze sem hiányzik,
Mert gazdagon virágzik.

Legyen vége a tréfának
Tartson Isten sokáig -
S hátralévő éveidet
Éljed vigan halálig,
Hiszem is, hogy jó kedélyed
Téged soha el nem hagy,
Ki Bachusnak koszorúsa
Társaid közt -- méltán vagy;

Töltsd bú nélkül napjaidat,
Borba temesd bajaidat,
Borivók közt ne hátrálj
S légy te köztük a király.

Üssük össze poharunkat
Jó kedélylyel vigadjunk,
Búbánatnak örömek közt
Keblünkben helyt ne adjunk.
„Űzze a bor gondjainkat,
És teremtsen bő kedvet,
Igyunk, igyunk mig ránk virrad
Búoszlató bájnedvet.
Pohár soha — ne pihenjen
Telve kézről kézre menjen,
Zene mellett temessük,
S Inczét borral éltessük!

Éljen tehát a mi Inczénk!
Kedve bortól gerjedjen –
Hasa pedig oly bőségre
Mint hordaja terjedjen –
Hogy jövőben még több rámpást
Üregébe tölthessen,
S ráadásúl néhány pint sört,
Még magába vehessen.

Remek művem' - ezzel zárom
Jutalmamat — tőled várom,
Poharadba hogy bort önts,
S rám is egygyel felköszönts.

NE FÉLJ BACHUS.

Amint engem Bachus látott
Minap egy lányt ölelni, —
Nem szűnt velem majd egész nap
Az öreg úr perelni, —
Bölcsen mondá: időn túl van
Hogy agg ember szeressen,
S meghallgatást szép lányoknál
Haladt korban keressen;
Helyettesül ifjut vesznek,
Vén fejére szarvat tesznek,
Acteon lesz belőle,
S mythosz irand felőle.

Inkább neki tömjénezzek
Mert több hasznát veendem
Ha kezemből a kulacsot
Soha le nem teendem,
Sőt illeszszem annak száját
Kora reggel a számhoz,
De ittasan ölelésre
Ne menjek a Rózsámhoz,

Mert bő kedvben ha meglátand,
Legott rajtam ő túladand,
S szélnek bocsát engemet
Mint eliszom — eszemet.

Ily jövendőt jósolt nekem
Bachus, ha nem javulok.
Hogy végül rá, mint a lányok
Obsitosa szorulok —
Szűmre vévén az intését,
Búcsút mondék — Rózsámnak,
És esküvém örök hitet
Borral töltött kupámnak.
Ne félj Bachus! mig lesz borod,
Hogy tán megfogy a táborod;
Mert a sok vén szerelmes,
Menedéket — ott keres.

HYMENAEON.

Barna leány kökény szeme
Tüzet gyujta szivedbe' —
S juttatá a házasságot
Másodszor is eszedbe, —
Neki adád a fejedet
Nőül vevéd arádat,
S szelidülve most viseled
Papáldotta — igádat.
Szabadulás abból már nincs
A szent stóla — erős bilincs,
Ezt töri csak halálunk
Sírunkba ha leszállunk.

Ilykép te is hű barátom
Enyves lépre felültél —
Oltár előtt szabadságból
Kalitkába kerültél,
Picziny Ámor kohójában
Szűdet addig olvasztá,
Míg azt a pap örök frigybe
Jó aráddal forrasztá.

E kétes sors többünket ért
Ádámra is Isten azt mért,
Asszonyt adott nyakára,
„Szegény tatár“ kárára.

Kivel Éva kaczérkodva
Paradicsom kertében —
Szép kezéből almát nyujtott
Hogy zavarja szivében.
„Kérlek anyánk! mondd igazán
Mért valál oly csintalan?
S boszantád az édenkertben
Tátinkat mind untalan,
Mért nem hagyád őt magára?
Nem volt szükség – vészalmára,
Hogy kezedből elvegye,
S nyalánkodva megegye.“

A kert helyett, te mi gyakran
A fővárost bejárád,
Hol egy kis lány hurokjait
Gyöngédséggel veté rád.
De hihetőbb, hogy fordítva
Te barátom — azt tevéd,
Mert a fogott kis madarkát
Nőül — nem rég elvevéd.

Célod felé soká futál,
Mig fáradva ahhoz jutál;
S hiszem is, hogy boldog vagy,
A f e l a d a t — á m b á r n a g y.

A házasság csak sorsjáték,
Csaló fényben vak remény
Sokan játszák — de kevésnek
Jutott a fő-nyeremény;
Szerelmünknek mámorában
Szivünk hevét követjük,
S nősüléssel boldogságunk'
Hervadásra temetjük.
Méz hetei hamar mulnak,
Virágai gyorsan hullnak,
S végül lesz a házasság,
Rózsavesztett — töviság.

De tenéked jobb sors jutott
Sőt sejtelmem való lett, —
Szende nőd — bár szilajkodál
Hamar papucs alá tett;
Onnan nézed nyugalommal
A nagy világ zajgását,
S lemondással bölcsen türöd
A gyönge láb nyomását,

Legyőze hát feleséged,
Mi öröm így látnom téged,
Légy is boldog sokáig,
S papucs alatt – halálig.

MEGÉNEKLÉM GYAKRAN A BORT . . .

Megéneklém gyakran a bort,
S eldicsérém hatását,
Noha addig, bár biztatva,
Elkerülém ivását;
És ha talán sok helytelent
Dalban arról mondottam,
Oly tévelybe csak egyedül
Mint járatlan jutottam.
S mivel attól — tartva félek
Azért mindig — vizzel élek:
Nehogy a bort megszokjam,
S mint a tejet — úgy szopjam.

Igaz, hogy a Gráczi sokszor
Biztatólag oktatott —
De még eddig borivásra
Engem rá nem szoktatott —
Példázgatta önmagáról
Hogy férfinak az nem árt,
Minthogy ő is — ivókában
Örömtelve gyakran járt;

Látszik is rajt, — hogy tul-
hágott,
Hord most orrán — borvi-
rágot,
Én szavára nem adtam,
S csak vizivó maradtam.

BÁJITAL.

Cigány! szóljon az a négy húr
Huzd rá kedves nótámat,
Nellám pedig borral töltsed
Kiüritett kupámat!
Mert jól tudod, hogy csak a bor
Kedélyemet deríti,
És szivemnek fájdalmait
E bájital enyhíti.

Húzd rá cigány másodszor is
Az én kedves nótámat,
Zene közt, hogy felköszöntsem
Barátimra kupámat,
Majd kigyulad — ő náluk is
Mielőbb a rózsakedv,
Hogy ha száraz torkaikat
Öbliti – a szőlőnedv.

Rád köszöntött borkupámat,—
Lásd barátom megivám —
S ujra töltve, hogy kiigyad
A kezedbe szorítám;

Ne nézd soká, töltsd magadba
Isten adta bájnedvet,
Mert ez űzi gondjainkat
S ébreszt szűnkben bő kedvet.

Vigadjunk hát ivótársim,
Bús multunkat derítsük, —
És lelkünknek föllengzését
A kancsóból merítsük; —
Járjon is az kézről-kézre,
Senkit el ne kerüljön,
S adja Isten, hogy a magyar
Borult ege derüljön!

KELEND.

Sajónál rommá dűlt
Bélának országa, --
Hol legyilkoltaték
Népének virága, —
A bú tábort ütött
Annak kebelében
S ezt kínosan hordá
Sirjáig szivében.

Kesergve bujdosék
Feldult országából,
Menekvést keresett
Kívül hazájából,
Míg azt Batu khánnak
Vad népe pusztitá,
S minden nap sebeit
Ir helyett újitá..

Az üldözött népség
Rémülve szétoszlott —

Családi boldogság
Nyomorrá elfoszlott;
S kik véráldozatként
Vastól nem esének,
Menekvést futásban
Jaj közt keresének.

Látni igy a hazát:
Az iszonyat képe!
Hol földönfutóvá
Lett annak törzsnépe.
Menekvőkre halált
A tatár orditott, —
Nyugalmat egyedül
A sír biztosított.

Ormok viszhangozák
Dühödt riadását,
Vérnyomok jelölték
A vad nép járását —
Olthatlan vérszomjan
Száguldott hazánkban,
Szövétnek vagy gyilok
Villogott markában.

Isten egyházait
Lánggal elboritá,

Anyák kebleiről
Kisdedit szakítá,
Hazánk szabad népét
Rablánczokra füzte,
És mint baromcsordát
Rút fogságba űzte.

Mire juta népünk
Feldúlt hazájába', —
Hogy görbedni kellett
Tatár igájába! —
Istennél segélyért
Jajdulva esengett,
Midőn könyes szemmel
Sirok közt merengett.

Sok magyart pusztított
Testvéri vérontás —
Sok vészt hozott rája
Boszús meghasonlás —
S midőn egység helyett
Szakadást keresett
Erőben megfogyva
Áldozatul esett.

Kelend is könyezve
Nézé a gyászfelhőt,

Feldúlt háza felett
Bús fohászszal menőt,
Romjai látványán
Még az is kesergett,
Sötét borujából
Égi köny csepergett.

A mit évek óta
Fáradva szépitett,
S magának mint fecske
Fészekül épitett, –
Lőn az elpusztítva
A tatár vasától,
S tüzzel elemésztve
Dölyfös táborától.

Kelend üldött neje
Futásnak erede –
Karjain szunyadott
Pólyában kisdede; –
Gyöngéden szorítá
Szivéhez kezével,
S lélek nélkül futott
Kedvelt gyermekével.

Gyötrő fájdalomtól
Sebzett szíve vérzett,

Egész valójában
Ellankodást érzett –,
S a mint őt üldözék,
Erejében fogyott,
S magzatával együtt
Lelketlen lerogyott.

Holt testek boríták
Hazánk bársony zöldjét —
Legyilkoltak vére
Pirositá földjét,
Viruló rónái
Attól párolgának,
Hullákon a varjak
Gyászdalt károgának.

Gólya sem ülhetett
Előbbi fészkére,
Melyet összehordott
Fiai részére, —
Semmisült a fészek
Együtt a tetővel,
Tűz elhamvasztotta
Olthatlan erővel.

Kelend és a gólya
Együtt kesergének,

A pusztult romok közt
Sirva tévelygének --
Kelend szive vérzett,
Szintén a gólyának,
Nem lelve a kincset,
Melyet honn hagyának.

Az otthon maradt kincs
Magzatik valának,
Futni vagy repülni
Ők még nem bírának,
Áldozatul estek
Árván honn hagyattak,
Mert a házzal együtt
Porrá elhamvadtak.

Árván ment a gólya
Messze hazájába, –
Fájdalma kiséré
Őt hosszú utjába; –
Végkép elgyöngülve
Fáradtan odaért,
De onnan már többet
Ide vissza nem tért.

Kelend sirva nézett
Elpusztult lakára;

S zokogva áldást mond
Gyermeki porára —
Sirjaikon állott
Egy borzasztó emlék,
Tüztől gyászba borult
Kormos házomladék.

Kelend letérdele
Azok sirhantjára —
S áhitattal vete
Keresztet magára —
És mint az Istenhez
Kezeit emelé,
Megtörte fájdalma
S halálát ott lelé.

Nagy sírkertté lett
Magyarok hazája —
Mert nyomá a népét
Tatárok igája; —
Önkény szabott törvényt
Vesztve szabadsága,
S ennek helyét váltá
Csúfos szolgasága.

Igy veszett ki Kelend
Egész családjával, —

Istenhez lelkében
Reményt vitt magával:
Hogy ő megszánandja
Magyarok hazáját,
S megtöri kezével
A tatár igáját.

Bizzunk tehát mi is
Végkép nem pusztúlunk,
Sőt a vészörvényből
Erőre ujúlunk;
Fog is még borúból
Egünk kiderülni,
S zivatar-hányt sajkánk
Törve — nem merülni.

BÖLCSŐ-DAL.

Aludj kedves gyermek,
Anyád van melletted,
Gyöngéd szerelmével
Őrködik feletted, —
Istennek ajánlott
Forró imájába,
Hogy mint atya venne
Téged oltalmába.

Szemeid hogy zárád
Szép orczád kipirúlt,
Hófehére alatt
Rózsája kivirúlt, —
S mint tőlem bucsúzál
Szemed alkonyával,
Ápolám rózsáid'
Csókom harmatával.

S midőn fölébredél
Szemed fölkeresett,
Piros ajkad tőlem
Egy pár csókot lesett, —

Nyujtád ölelésre
Picziny karjaidat,
Hogy szedném arczádról
Csókkal rózsáidat.

Ölbe fölvevélek
Szivemhez szorítva. —
Csókom özönével
Téged elborítva, —
Negéddel enyelgél
Jó gyermek anyáddal,
S viszonzád szerelmét,
Arczád mosolyával.

MULANDÓSÁG.

Nem lesz mindig gyászéjszaka,
Borúra majd felvirad,
Nincsen semmi e világon
Mi állandón megmarad.
A rózsaként vírult szép lány
Üde színe elharvad,
S csak tövises száradása
Szánalomra fenmarad.
Hegyek, szirtek leomlanak,
Birodalmak szétbomlanak,
Nincs itt semmi állandó,
Minden — hiu s mulandó.

A százados büszke nagy cser
Végül korhad s tapló lesz,
Palotákban dőzsölőkbül
A sors gyakran koldust tesz,
A világnak sok nagysága,
Rég enyészett semmibe, —
S hajdanlétük juttatják csak
Mesés regék eszünkbe.

Fenállottak elpusztultak,
Elpusztultak - felujultak.
Nincs itt semmi állandó,
Minden — hiu s mulandó.

Gyakran láttuk, hogy mi sokan
Szerelmöktül gyötörve, —
Üdvöt csupán a haláltól
Vártak szűben letörve, —
Összekelvén házasságba
Boldog kéjbe merültek,
De nem soká — gyülölségből
Váló perre kerültek.
Esküből lett — hűtelenség.
Szerelemből — idegenség.
Nincs itt — semmi állandó,
Minden — hiu s mulandó.

Ninive, Palmira, Sidon,
Elpusztultak, s csak romok -
Királyaik fénylakában
Fészkelnek most vén baglyok,
Bús hangzatu huhogásuk
Költ keblünkben borzalmat,
S intve tanít, hogy az idő
Megtör minden hatalmat.

Minket is ha sujtand a vész,
Tartson össze remény és ész,
Nincs itt semmi állandó,
Minden — hiú s mulandó.

BORDAL.

Zeng a dal, de hangja szomor,
Könyüt facsar szemünkből,
És kisajtol gyászos fohászt
Búval töltött keblünkből.
Ne kérdezd, hogy minő dallam
Legyen az mely szomorít,
S bor mellett is szűnk' epesztve
Fájdalommal elborít.
Hallod mily bús ennek hangja?
Ez nemzetem — gyászharangja,
Melyet annyi vész már ért,
Mit a balsors reá mért.

Bár fájdalmat kelt szivünkben
A négy húrnak siralma,
Hejh! fájdalom a magyarnak
Borújában vigalma, –
Felköszönti borkupáját
Könyeivel vegyiti,
S zene mellett ha kiiszsza
Keserveit enyhíti.

Szól a húr, — de mit sem érez,
Hangja mégis — szívet vérez
S ha dallama keserít,
Itt a borunk, földerít.

Azért tehát csak bort ide!
Hogy derüljünk kedvünkbe',
S ne jussanak vigalom közt
Fájdalmaink eszünkbe.
Jobb azokat felejteni,
— Míg borúra kiderül, —
S felköszöntött boros pohár
Hogy kiigyuk, ránk kerül.
Szóljon közbe — magyar zene
Mert sok vigasz — rejlik benne,
S ha dallama keserít,
A kupa majd földerít.

AZ ELHERVADT RÓZSA.

Nem díszlik a rózsád
Hervadt már virága,
Csak szánalmat gerjeszt
Kora fonnyadtsága; —
Nem fehér az többé
Színe fátyolozott,
Bájoló illatja
Kelyhéből távozott.

Sok lepke szállongott
Fejlődő rózsádra —
Tiltott csókot hintett
Nyiló bimbajára; —
De mint elhervadál
Az tovább bolyongott,
Fonnyadt rózsád körül
Többé nem rajongott.

A rózsa, bimbóból
Fejlődik, és diszt vesz,
De fejlett rózsából
Bimbó többé nem lesz, —

Fehér koszorúdat
Mint fejedről vevéd,
Azt sírba tenmagad
Hervadásra tevéd.

Bár zokogsz fölötte
Többé nem virágzik —
Életre nem ébred
Fehére hiányzik; —
Nem virul fel ujra,
A mit széjjel-téptél,
Mert diszlő rózsából
Hervataggá lettél.

Balhír szárnyaira
Fölvevé nevedet,
Nagyitva hirdeti
Könnyelmüségedet. —
S bár könyzápor mossa
Hófehér orczádat,
Életre nem sirod
Elhervadt rózsádat.

VÉGKÜZDELMEM . . .

Végküzdelmem perczeiben
Bort adjatok kezembe, —
Hogy ne jusson hosszú utam
Fáradalma eszembe,
Örök létre engem inkább
Bachus nedve altasson,
Mintsem hogy a vén Saturnus
Bakó módra nyaggasson,
S remélem is hogy halálom
Nem lesz más mint — hosszu álom,
Mert hiteti — a vallás,
Jövend majd — feltámadás.

S ily reménynyel szoktak minket
Végperczinkben biztatni,
És a hitnek mákonyával
Kimulásig itatni.
Inkább hazánk tüzes bora
Örök létre altasson,
Mintsem engem vén Saturnus
Kimuláskor nyaggasson.

Haldoklónak bort kezébe!
Hogy ne jusson más eszébe,
Kétes úgy is — mit talál
Ha átviszi — a halál.

A FOLYONDÁR.

Mint folyondár úgy övedzett
Kedves Rózsám engemet —
S gyöngédséggel édesité
Búval töltött éltemet, —
Szűmbe titkon becsempészett
Egy gyulékony érzelmet,
S nyájassága abból költött
Lánggal égő szerelmet;
De e tűztől mit sem féltem,
Új éltet e tűzben éltem,
S fájdalmat mit okozott,
Helyre csókkal ő hozott.

Nem is élet csak tengődés
A hol nincs hő szerelem, —
Azért soha mentt ne legyen
Érzelmétől kebelem;
S midőn szivem fájdalmait
Lobbanása nagyítja,
Akkor Rózsám édes csókja
Sebhelyeit gyógyítja,

E gyógyírnak nincsen mása,
Megfoghatlan a hatása;
Csók gyógyitja sebemet
Bár csók sebzé szívemet.

Nem is élet csak tengődés
A hol nincsen szerelem —
És szivünkben hőn nem dobog
A szerelmi érzelem,
Mi boldogság szép Rózsámnak
Hókebelén pihenni,
Mi boldogság ajkairól
Mézes csókot leszedni.
Addig tartson hát életem,
Mig e gyönyört élvezhetem.
Mert az élet lom — s nem kincs.
Hol szerelem — többé nincs.

ZRINYI MIKLÓS EMLÉKE.

Hirhedett halálod
Nagygyá tevé neved', —
Borúba alkonyult
Hazánk napja veled, —
Istennek átadád
Menyégben lelkedet,
Nekünk örökségül
Hagyád hős szívedet.

Szemközt a halállal
Sok csatában álltál, —
Koszorúdba babért
Vérsíkján arattál;
Hadurának kedvelt
Szülőttje — te valál,
Rajtad más nem győzött
Egyedül — a halál.

Megtöréd Szolimán
Hóditó hatalmát,
Porba alázád le
Zsarnoki uralmát;

Hős nevedet őrzi
Hazánk történelme,
Őrzi hű szivében
Nemzeted szerelme.

Virulnak babéríd
Bár hullád elporhadt,
Halhatatlan neved
Életben megmaradt.
Rombolt Szigetvárnak
Mohos düledéke,
Áll mint hős halálod
Hirdető emléke!

A KESERGŐ ATYA.

Ki még nem rég piros szinben
Mint a rózsa virultál
Hervadozva virágkorban
Támaszbotra szorultál, —
Atyád karja hő szivéhez
Szerelemmel szorított,
S téged gyermek gyámolitván
Könyűivel borított,
Látván kora fonnyadásod',
S vészt jelentő bágyadásod',
Csupán karom és botod
Lőn gyámoló támaszod.

Nem birtam én téged látva
Szűmben reményt költeni —
Gyászba borult kedélyemre
Bár mily vigaszt ölteni:
Mert nem lehet ecsetelni
Mily fájdalom szaggatja
Atya szivét, – midőn karján
Haldokol a magzatja;

S csak fohászszal végbucsút vesz,
Szines virág hervatag lesz,
Ott nincs vigasz — ott nincs ír
Hol virágért — agg törzs sír.

Könyes szemmel néztél még rám
Küzdelmedben gyermekem, —
„S jó éjszakát édes atyám!“
Mondál te még én nekem,
Szűmet sebzé e szomor-hang,
Melylyel tőlem bucsúzál,
S végperczeidben atyádnak még
Szerelmeddel áldozál;
Közeledék — mitől féltem,
Kimulásod — kiért éltem,
S kezed — felém mint nyujtád,
Lelked — nyugton kiadád.

Mint ellebbent nemes lelked
S tested jéggé merevült —
Édes atyád koporsódnál
Gyász-szoborként sírva ült;
S mint hulládnál feljajdulva
Kulcsolt kézzel kesergett,
Az aggastyán szemeiből
Sok búkönyü lepergett,

Kinos mindig az oly élet,
Hol gyermekét — atya temet,
Sirba agg törzs — bimbót tesz,
S ott végbúcsút — attól vesz.

Midőn hulládat megáldva
Nyugalomra letevém,
Éltem felét örömimmel
Abba veled temetém,
Nem sokára fogok én is
Nekem — hagyott botoddal
Sirod felé vándorolni
S osztakozni — sorsoddal.
Ott lelem csak — boldogságom,
Ha melletted — szép virágom,
Én is fogok porhadni,
S örökké ott maradni.

INTÉS.

Élvezetnek csupán akkor
Lehet kellő értéke, —
Hogy ha annak józan észtől
Van kiszabva mértéke.
Bármi tulság nem szülhet jót,
Árát drágán fizetjük,
Ha nem az ész, de testiség
Csábszavait követjük,
Mohón élők — vétkük felett
Tart az idő — ítéletet,
És keményen — bünteti,
Ki törvényét — megveti.

Mérsékelten mit élvezünk
Tartós csupán az lehet,
Kicsapongó divatélet
Sok virágot eltemet.
Természetet a rendjéből
Ki nem lehet forgatni,
És gyümölcsöt a virágról
Idő előtt szaggatni.

Túl feszűlt húr — könnyen szakad
Kis forrásból — tenger fakad,
S meg nem fontolt élvezet,
Idő előtt eltemet.

Az ifjuság rovására
Azt hisszük, hogy mi sem árt,
Pedig épen a virágkor
Hoz mi reánk legtöbb kárt.
Őrizzük hűn az életnek
Minden kincsét, tőkéjét,
És becsüljük addig mig van —
Fejlett erőnk értékét.
Erő nélkül — tölgy is lerogy,
Idő előtt — hervad és fogy,
Kimerítve — elrothad,
S enyészetbe — szétporhad.

A HIVEN ŐRZÖTT VIRÁG.

Nem költöm Rózsámat
Édes szép álmából, —
Sőt készítek neki,
Ágyat nyilt rózsákból,
Azon majd ringatom
Őtet ébredésig,
S ébredőt itatom
Csókkal részegségig.

Hajnalban felköltöm
S árnyékba fektetem, —
Rózsabokrok közé
Alvásra temetem,
Mert ha napon Rózsám
Tán fekvő maradna,
Orczájának hava
Attól elolvadna.

„Gondosan őrizlek
Téged virultodban —
Hogy korán ne hervadj
Első kinyiltodban;

Szerelmeddel engem
Egyedül boldogíts,
Csókot csókért váltva,
Hű szivedhez szoríts.

„És ha majdan leszünk
— Rózsám egyesülve, —
Szíveink örökre
Immár frigyesülve,
Kebleden élvezem
Földi boldogságom,
Gyönyöröm te leszesz
Hűn őrzött virágom.“

HIT, REMÉNY ÉS SZERETET.

Türelemmel szenvedem el
Az életnek bajait, —
S midőn zajong a tengere
Egyengetem habjait;
És ha felém vad morajjal
Hömpölyög — hogy temessen,
Vagy sajkámmal örvényébe
Sülyedésre vezessen,
Akkor kérdem: mit mond az ész?
Mikor környez s rémit a vész,
Hogy semmivé ne tegyen,
S rajtam erőt ne vegyen.

Azt mondja, hogy szűm fohászit
Istenemhez emeljem,
Mert ott honol az igazság,
Ott székel a kegyelem,
Hogy ne hagyjon vigasz nélkül
Midőn szívem kesereg,
S fájdalmától borult szemem
Búkönyeket csepereg;

Hanem védjen — mert teremtőm,
Legyen pajzsom — legyen mentőm,
És ha rám tör a veszély,
Tőle jöjjön a segély.

S midőn a vész legborzasztóbb
Rémalakot felöltött,
Akkor Isten a szivemben
Reménysugárt felköltött,
Hogy el nem hagy végkép vesznem,
Enyhitendi fájdalmam,
És hitemért — megadja ő
Kiérdemlett jutalmam.
Legyen uram — akaratod,
Leborulva — kér magzatod,
Hogy a partra — te vezesd,
S hullámsírba — ne temesd.

Hallgasd uram! mert szeretlek,
Hű fiadnak kérelmét
S hatalmaddal oszlassad el
Sajgó keblem gyötrelmét,
Sötét felhők homályából
Napom ujra pírkadjon,
És az éjnek borzalmából
Régi fényben virradjon.

Kérlek Atyám! veszni ne hagyj,
Mert hatalmad végtelen nagy,
S erősitse keblemet,
Hit, remény és szeretet.

LÉGY ATYÁNK.

Földi létünk vándor-utján
Gyakran ér, mi nagyon fáj,
S vérző szívünkben mint a tövis
Egyre metsző kinnal váj,
De mivel nincs hatalmunkban
A sors kezét kerülni,
Legyen remény a vigaszunk
„Borúra fog derülni,“
Az alkonyból — hajnal pirkad,
Rémes éjből — a nap virrad,
Nincs halál, nincs enyészet,
Mig él a nagy természet.

Habár ennek megfoghatlan
Csodaművü élete -
Csak az Isten uralkodik
Hatalmával fölötte.
Egy felhőt sem mozdithat el
Embererő helyéből,
Nem fakaszthat folyót, tengert
Az anyaföld méhéből.

Egyedül ő mindenható,
Müveiből ez látható,
S ha tán erről — hited nincs,
Ég boltjára — csak tekints.

Csodalátvány: mint villámok
A sötétben czikáznak,
S vad morajjal a vulkánok
Öbleikből szikráznak.
Mint bimbóból szines virág,
Illatozva fejlődik,
S csúszó mászó piczi bogár
Hegytetőre vergődik;
Hideg földből — forró vizek,
Támadnak és bolygó tüzek,
Más nagyság — mind törpeség,
Nagy csupán — az Istenség!

Ha sors keze rád nehezül
S elnyomatva türnöd kell,
A kegyelmek forrásához
Szemeidet emeld fel,
Mert ki füvet, fát, virágot
Veszni nem hagy, sőt táplál,
Tégedet sem taszít el az,
Sőt sebedre — írt talál.

Atyánk! ki a menyégben vagy,
Oltalmatlan minket ne hagyj,
S ha vész környez — tekints ránk,
Légy segitő — jó atyánk!

A VISZONZOTT SZERELEM.

Szerelmemnek te vagy tárgya,
Boldogságom' te teszed,
Nyiltan kitárt érzelmimet
Puszta szónak nem veszed.
Lelkeinknek rokonsága
Egygyé minket rég kötött,
És kölcsönös hő szerelmet
Sziveinkben felköltött;
Nincs e földön — mi eloltsa,
Hamvadásra — tüzét fojtsa,
Mert hozzádi szerelmem
A siromba száll velem.

Mint bimbóbul szép rózsává
Imádottam fejlettél
Gondolatim kedves tárgya
Egyedül csak te lettél —
Közeledém vágygyal hozzád
Csodálva szépségedet,
És legforróbb ohajom lőn
Váltig birnom tégedet;

De e vágyam meghiúsult,
Jövőm képe nem valósult,
Elhagyatva kesergek,
Fájdalmimban merengek.

A szerelem tartósságát
Viszonzásban találja, —
Mert viszonzott szűérzelem
A szerelmet táplálja,
Érezém ezt önkeblemben
Mint azt nekem megvallád,
S egy pár csókot zálogául
Ajkaimra nyoma szád,
Nyiltan mondá — szivütésed
Forró csókod s ölelésed
Érzelmeit — keblednek
S titkait — zárt szivednek.

Elértem hát boldogságom,
Mert enyémnek vallhatlak —
S bár tövis közt rejlel Rózsám,
Tövis közt is birhatlak,
Nyilt kebledet harmat gyanánt
Csókjaimmal nedvítem,
Hófehérét olvadásra
Szerelmemmel hevítem.

Csoda módon enyém lettél,
Mert két szivből egyet tettél,
Birlak — s te birsz engemet,
Szűdért — birod szivemet.

E frigyünket tartósságra
Kebleinkbe temessük —
És viszonzott szerelemben
Boldogságunk' keressük.
Az csak éltünk örömnapja,
Ha mi együtt lehetünk,
S ömlengés közt édes csókot
Ajkainkról szedhetünk;
Te vagy minden boldogságom,
Nálad nélkül nincs világom,
S búcsút tőled csak veszek,
Hogy ha többé nem leszek.

UJ ÉVRE.

Hogy költőnek nem születtem
Ezt verseim mutatják —
Mivel azok olvasóit
Álmosságig untatják,
S ámbár néha ügygyel bajjal
Egy pár rímet férczeltem,
De csak ugy ám — ha Bachusnak
Költőnedvét élveztem,
S midőn abból jócskán szíttam,
A vén múzsát - kérve híttam,
Látnánk — a versiráshoz,
S dal közt — a boriváshoz.

Nem mászom én Olymp ormát
Magassága szédítne —
„Lethe“ vize pedig engem
Bor nélkül nem hevitne. —
S noha arról rég mesélik
Hogy csodát tesz forrása,
És ihletett költőt teremt,
Pezsgő vize ivása.

Kötve hiszem! hogy viz legyen,
S oly nagy csodát a viz tegyen,
Csal a mese – „pezsgő“ lesz,
Mivel csodát — csak bor tesz.

Messze van a dicsért forrás
Utat oda nem teszek,
Mert vizétől noha pezseg,
Soha költő nem leszek;
A viz mindig csak viz marad
Föllengzésbe nem hozhat,
Sőt bor nélkül — gyomorfájást,
És más bajt is okozhat;
Tüzet a viz — nem éleszthet,
Költő-lángot — nem ébreszthet,
Sőt a tüzet — eloltja,
S hamvadásra — elfojtja.

Fölkeresem inkább addig
Hazám szőlőhegyeit, —
S borozás közt ölelgetem
Múzsák helyett hölgyeit.
Mért hajhásznám hazámon kül,
A mit az nyujt – s nekem ad?
Hol a nap is — bár boru közt—
Derültebben rám virrad.

El nem hagylak édes hazám!
Csak benned vár boldogság
rám;
Hiven osztom – sorsodat
S búmban — iszom borodat.

„Iszom“ szép szó! de nem való,
Inkább mondom, hogy innám,
Ha még most is somlaival
Volna tele borkupám;
De mi azt rég eltemettük
Borszerető múzsámmal,
S most hasztalan kaczérkodom
Üres gyomrú kupámmal,
„Csigér“ pedig — mit sem segít
Torkot karczol — de nem hevít,
S könyezésig — reszeli,
Mig az ember — lenyeli.

Borom fogytán attól tarték
Hogy a múzsám cserben hagy —
S „becsaliba“ borozni megy,
Mert a szomja egyre nagy,
Unalmassá lettem neki,
Azzal hogy őt kerülém,
S ömledezve inkább Rózsám
Mint a banyát ölelém.

Összeszedé sátorfáját,
— Vállra veté tarisznyáját —
S ittas fővel a mint dult,
Utnak gyalog elindult.

Megijedtem e látványon,
Helyzetem most komoly lett,
Mint végbucsút keseredten
Az agg múzsa tőlem vett
Kezdém már a „taplót fújni“
Baj lesz — ha itt nem marad,
Mert jól tudám — a koszorú
Homlokomról lehervad,
Melyet ő borágból fűzött,
S ittasan fejemre tüzött,
S mint költőnek — avatott
Badacsonra mutatott.

Jelentékeny ama hegynek
Regényes bájvidéke,
Mint koszorús Kisfaludynk
Szerelmének emléke,
Hol szüretjén sebzett szivvel
A magányban kesergett,
Hol a könyár szemeiből
Bús arczáján lepergett,

Ott a szőllős oldalában —
Egy nagy bükfa árnyékában,
Irta szíve gyötrelmét,
Dallá gyötrő szerelmét.

Balgán hivém hogy Badacson
Tán rajtam is csodát tesz —
És belőlem „Farkas András“
Elhirhedett költő lesz.
Elsiettem szüretjére,
Hogy szerencsét próbáljak,
És véletlen a költészet
Muzsájára találjak;
De reményem meghiusult
Szivem vágya nem valósult,
Hirt nevet — nem arattam
Babértalan — maradtam.

Badacsonnak szüretje is
Most homályba alkonyult —
Szép dicsmultja mint álomkép
Lelkem előtt elvonult.
Ott hol egykor örömek közt
Veszprém-, Somogy-, Zalának
Ifjai és leányai
Csárdást vigan járának,

Hol mozsarak durrogtanak
Hegyek választ morogtanak,
Ott az élet — most kiholt
Ott sincs úgy — mint hajdan volt.

A „hajdan“ szó sokat jelent,
Sokat juttat eszünkbe,
Jobb multunknak élő képét
Éleszti föl lelkünkbe';
És ha talán fénypontjából
Az borúra változott,
Vagy a sorsnak sujtó keze
Gyötrő jelent — ránk hozott;
Akkor szemünk égre vessük,
Vigaszunkat ott keressük,
Jó az Isten! jobbat ad
Tán nekünk is — felvirad!

Borús főkép az én egem,
Mert a Múzsám távozott —
Mi sok gondot s álmatlan éjt
Agg fejemnek okozott;
Mert jól tudám, hogy uj évre
Mecaenásom verset vár, --
S ha nem irok, attól tarték,
Kegyelméből még kizár,

Hozzá fogtam a dologhoz,
Kora reggel boritalhoz,
S noha ivám mig birtam
De verseményt nem irtam.

Most belátám mily baj legyen
Más tollával kérkedni,
Mi baj legyen más eszének
Szülöttjével fényleni.
Azon törém hát fejemet,
Hogy lehetne czélt érnem,
És legjobbnak azt találtam,
Az agg múzsát megkérnem:
Jönne vissza — közelembe',
Részesülne — szerelmembe',
S ha megszánja — sorsomat,
Osztom vele — boromat.

Samu pinczért el is küldém
Mint követet hozzája,
Mert jól papol és sokat jár
Hasztalanul a szája,
Hogy ő legyen — közbenjáróm
Csillapitná haragját,
És mint vőfél — hozná hozzám
Ölelésre a banyát;

E fogásom jól sikerült,
Lépvesszőre múzsám felült,
Foglalóul pezsgőt kért,
S legott hozzám visszatért.

Bár ijesztett eljövete
Vidor képet csináltam —
S tüstént őtet reggelivel
Ölelés közt kináltam, —
Megköszöné szivességem'
Csak egy kevés bugyit kért,
Képén láttam — miként örült
Hogy én hozzám — visszatért,
S noha vele nem gondoltam,
Tréfa-csinyből - azt koholtam,
Hogy boldoggá csak úgy tesz,
Ha mellettem — mindig lesz.

Meghatva e szavaimtól
Fogadá, hogy el nem hagy,
Mivel látja, hogy szerelmem
Személyéhez most is nagy.
De még inkább meghökkentem
S egész vérem majd elhült,
Mint negédes öleléssel
A vén mámi mellém ült,

És elkezde — ölelgetni,
Boldog multunk' – emlegetni,
Hogy mennyi jót élveztünk,
Mikor együtt verseztünk.

Jól van mámi! hagyd a multat
Segíts rajtam jelenben —
Ébreszsz szikrát s költőlángot
Bútól fásult keblemben,
S hogy fájdalmim' elfeledjem,
Adj lantot agg kezembe,
Hurjain majd elkesergem
A mi epesz szivembe';
Dalba öntöm fájdalmamat,
Bortól várom — vigaszomat,
Magyar zene, bor és dal,
Szivben derít s vigasztal.

„Ülj hát, szólt ő, asztalodhoz
Verset fogok diktálni,
Csak ne felejts irás közben
Engem borral kínálni,
Mert jól tudod tenmagadról
Hogy a lélek — kifárad,
Torkunk pedig szavalásnál
Rekedésig kiszárad,

De hogy ha azt borral öntöm,
S föllengzésre lelkem költöm,
Annyit fogok diktálni,
Hogy nem győzöd firkálni.“

„Nem sokára búcsút mondasz
Nekünk te ó esztendő —
Történelem mély sírjába
Nyugalomra menendő,
Reánk törtél — mind sorod jött —
S elfogadád székedet,
Sőt késztetél — hogy urunknak
Évig tartsunk tégedet.
Megvallom — hogy zsarnok valál,
Halálnak sok — élőt adál,
S rajtunk mit sem segitél,
Egy évvel csak vénitél.“

„Mielőtt hát sirodba szállsz
Adj számot, hogy mit hozál?
Örömet e vagy fájdalmat
Sziveinknek okozál, —
Volt e benned, oly valami,
Mit jövőre kivánjunk,
S megadád-e mindazt nekünk
A miben volt hiányunk?

Ha nincs úgy — hát Isten veled!
Lelkem téged — könnyen feled;
A jövő tán — többet ad
Tán több jóval — ránk virad."

„Te reád is Mecaenásom
A mult év mély gyászt hozott —
Több kedvesed elvesztése
Sok keservet okozott,
Emléköket kegyelettel
Hiven tartsd fen kebledben,
S porhadóknak emelj szobrot
Háladatos szívedben.
Tartós legyen egészséged,
S el ne hagyjon reménységed,
Jó az Isten! — jobbat ad,
Ború után — felvirad."

Tarts meg engem továbbá is
Dicsérődnek Mecaenás —
Roszabb verssel — higy szavamnak
Nem üdvözöl senki más.
Van is okom! mert köröttem
Vajmi sokat fáradál,
Hejh! mily sokszor a kancsóval
A pinczémbe szaladál,

Hogy felhoznál búfelejtőt,
Borús egen gondkergetőt!
Tartson Isten sokáig!
S ne váljunk el halálig.

Ezzel zárom tán örökre
Versfaragó pályámat, —
Ezzel mondom Mecaenásom
Jóságodért hálámat; —
Közeledik a végczélom
Mert éveim — haladnak,
S életpályán sirom felé
Már vágtatva szaladnak,
Kétes jövőm nem szomorít,
S ha jelenem — tán keserít?
Magyar zene, bor és dal,
Fájdalmimban vigasztal.

RÓZSÁHOZ.

Ha én lanyha szellő volnék
Rózsám feléd lengenék —
Vagy rajongva mint a kis méh
Nyilt kebledre repülnék, —
Abból szivnám ittasságig
Édességét éltemnek,
Ott keresném a nyugalmát
Háborodott szivemnek.
Tova tőled én nem mennék,
Nyilt kelyhedről — mézet szednék,
S ha leveled — lehullna,
Szivem veled — kimulna.

Ha én gyöngéd harmat volnék,
Bimbóidat áztatnám —
S ha nyilnának, virágait
Mézes csókkal — itatnám,
Mély álmukból ébredésre
Kora reggel költeném,
Gyöngéd csók közt — kimulásom
Nyilt kelyhükön keresném.

S ha alkonyban kelyhed zárnád, —
Estharmatot csókra várnád,
Bár én azzá — lehetnék
S csókra hozzád — mehetnék.

Hogyha pedig én nap volnék,
Csak fölötted virradnék,
Sugárimmal alkonyomig
Csak fölötted maradnék;
Melegemmel éltetnélek,
Hogy bimbódból kifejlődj',
És szivemhez mint a repkény
Ölelésre felvergődj',
Rózsám! tőled el nem válnék,
Siromba is — veled szállnék,
S ha leveled — lehullna,
Szivem veled kimulna.

Én is foglak téged Rózsám
Mint árnyékod környezni,
S közeledben boldogságom'
Csókszedéssel élvezni;
Mert egyedül te vagy képes
Heviteni keblemet,
És viszonzott öleléssel
Deriteni kedvemet;

Éden nekem közelléted,
Mindenem csak bájló képed,
S tőled Rózsám csak válok,
Siromba ha leszállok.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
DEBRECEN

KESEREG A LELKEM.

Kesereg a lelkem
Vigaszt nem találok —
Szép multam romjain
Búslakodva állok;
S noha köny harmatoz
Kisirt szemeimből,
Még sem távolítja
Fájdalmim' szívemből.

Mert a mostoha sors
Szép multam elvevé,
Az élveztem valót
Álomképpé tevé,
De él még is szímben
A remény sugára,
Hogy nekem is virrad
Talán valahára.

MINDENEM.

Csupán értted gyulad szívem
Csupán értted lánggal ég, —
Mivel nekem te vagy Rózsám
A világi — mindenség,
Kökény szemed varázstüze
Mint a nap úgy melegít,
Rózsaszádról édes csókod
Szerelemre felhevít,
— Boldogságom nálad lelem,
Mert érzelmid' osztod velem,
S ha mostoha sorsom sujt,
Ölelésed vigaszt nyujt.

A hová lépsz nyomod alatt
Illatvirág kivirul —
Bájló szemed hová tekint
Onnan a nap rám pirul;
A liliom — virágait
Hókebleden ringatja,
Piros rózsa — gyermekeit
Orczád haván altatja.

Minden báj s kecs benned rejlik,
Minden szép s jó szűdből fejlik,
Női testben — égi lény,
Csodálandó — tünemény.

Mily boldogság téged Rózsám
Magaménak vallanom,
Mily boldogság szép ajkidról
A vallomást hallanom:
Hogy rég hordád irántami
Szerelmedet szivedben,
S rég ápolád édes kinnal
Vágy-faggatott kebledben,
Osztád velem — gyötrelmemet,
Én is osztom — szerelmemet,
Veled — földi édenem,
Boldogitó — mindenem!

VIGASZTALÁS.

Előttem áll kétes jövőm,
— Enyészetem végső czél, —
Nyugton megyek én feléje,
Attól csak a gyáva fél!
Mert nem halál kimulásunk,
Nem halál oly enyészet,
Melyből ismét uj életet
Ébreszt a — nagy természet,
Arra csupán — ő magot vet,
Ha látszólag — éltet temet,
S részeiben bár elvesz,
De semmivé — még sem lesz.

Isten tudja csupán jövőm',
Engem a hit s remény tart —
Életünk csak — zajló tenger
Túlvilág — a biztos part,
S ámbár halált végfohászszal
Életemért cserélek,
Halálomért uj életet
Túlvilágon — reménylek,

Minek Isten létet adott —
És létének törvényt szabott,
Részeiben — bár elvesz
De semmivé — még sem lesz.

Elárvul a virágkehely
Levelei lehullnak —
Hegyek, völgyek, sziklák, vizek
Enyészetben kimulnak,
Minden élő a halálban
Végső czélját eléri,
De határát életünknek
Csak az Isten kiméri.
S a minek ő — létet adott,
És létének — törvényt szabott,
Részeiben — bár elvesz
De semmivé — még sem lesz.

E világnak örök törvényt
Adott a nagy természet,
Halál képe — csak uj élet
De nem végső enyészet,
Ha volt multunk, s van jelenünk,
Ugy jövőnk is — bizton lesz,
Mert czél nélkül — nagy müvében,
A Teremtő — mit sem tesz.

S a minek ő — létet adott,
És létének — törvényt szabott,
Részeiben — bár elvesz,
De semmivé — még sem lesz.

TÖLGY ÉS NÁD.

A mikép fujt sorsod szele
Vitorlád' ugy forditád,
Hogy hullámzó zaj — tengerén
Ne merüljön el sajkád,
Ha szél dühöng — lám a nád is
Alázódva mint hajul,
És engedve az erőnek
Majd a földig leborul.
Mindezt bár — szükségből teszi,
De ha derül — hasznát veszi,
Vihar után ismét áll,
Szálmeredten a nádszál.

De nem úgy tett a büszke tölgy,
Daczolt annak dühével,
És fizeté a küzdelmét,
Sokszor önnön éltével,
Erejében bizakodva
A viharral szembeszállt,
S ingatva bár — de törve nem,
Századokon — túl fenállt.

Végül még is — földre omlott,
Alkatában — széjjel bomlott,
De éltétől — büszkén vált,
Mert sirba is — küzdve szállt.

Férfijellem a tölgy képe
Ingatagé — a nádszál;
Ez ösvényen egyik babért
Másik pedig sirt talál,
Válaszsz utat tenmagadnak,
Melyen akarsz haladni,
És akarsz-e ingatag nád
Vagy erős tölgy maradni?
Mind a kettő — czélhoz vezet,
Egyik éltet — másik temet,
Itt egyedűl bizom rád,
Tölgy légy-e — vagy ingó nád?

A VALÓ VIGASZ.

Szűmben táplált hő reményem,
Fájdalom, meghiusult,
Boldog jövőm álomképe
Eltünt — és nem valósult,
Ború után derűt vártam
Hogy tán rám is virradand,
S szivem sebe gyógyitatlan
Örökké — nem maradand.
Mert hivém — ha lecsendesül,
Áldás jön rám onnan felül,
De csalódám, — csendesült,
Borúm még is — nem derült.

A remény csak önámitás
Déli bábja lelkünknek,
Nem hoz mindig kivánt vigaszt,
Keseredett keblünknek;
Még is hozzá tapad szivünk
Noha gyakran — tévedett,
S virág helyett kinzó csalánt
Szép zöldjéről — leszedett.

Sokat igér — keveset ad,
Szivünk vágya — meddő marad,
Homokra tett épitmény,
Volt és marad a remény.

Csak a Rózsám szava nem csal
Hő szerelme — valóság
Karjai közt vár egyedül
Reám minden — boldogság;
Az ő keblén mily örömmel
Más reményről leteszek,
S remény helyett való csókot
Szép ajkiról — leveszek;
Gerjed lelkem — ha őt látom,
Nincs nálánál — szebb sajátom,
S ha fölülről vihar sujt,
Való vigaszt — Rózsám nyujt.

OLYMP.

Nem sokára fogok állni
Kétes jövőm kapuján,
A hol Péter mint házmester
Őrködni fog ajtaján.
Fárasztó lesz a hosszu út,
Mert omnibusz nem járja,
Sőt az utast pihenésre
Sehol csárda — nem várja,
De azt még is — meg kell tennem
Akaratlan — oda mennem,
Hol nem tudom rám mi vár
Savany rámpás vagy nektár?

Mint lakóul túl világra
Átköltözni készűltem,
Búcsút mondék átillámnak
S csinos frakkba öltöztem,
Mivel láttam, hogy mások is
Divatból már azt teszik,
S diszes magyar öltöny helyett —
Az idegent fölveszik,

Hasonlót hát én is tevék,
Czilindert is ahhoz vevék,
Szűk nadrágért pantalont,
Utánoztam a bon tont.

Mihelyt Péter igy meglátott
Kérdé legott : mi nevem?
És felhivott, hogy mutatnám
Neki utilevelem?
Mint betűzé tovább igy szólt —
— S hogy ne szökjem vigyázva —
„Vagyok-e már bűneimtől
Veszteglőben tisztázva?“
Duzzogva rám szemet mereszt,
S mond — a nélkül be nem ereszt,
Tiszta lelkek helyére,
Önkenyere vesztére.

Tárt kapuját noha rögtön
Én előttem betette,
De a nyujtott néhány fillért,
Tőlem még is elvette;
S titkon mond — hogy oly kevésért
Engem — be nem csempészhet,
Szidást pedig — csekély pénzért
Mint öreg — nem emészthet;

És ha többet tán nem adok,
Externálva — künt maradok,
S passirscheinért, bár futok.
Kivánt helyre — nem jutok.

Mi tagadás megijedtem,
Utlevelem hibázott,
Bűnbocsájtó bárczám pedig
Veszteglőbül hiányzott,
Mire Péter boszankodva
Mondá - rögtön távoznám,
S rendőrségtől mind a kettőt
Bélyeg alatt meghoznám,
Ily fogadást — ott nem vártam,
Nyiltan szólva - pórúl jártam,
S táskámban mint motoztak,
Jó hogy meg nem botoztak.

De én attól mit sem féltem,
Szűmben titkon örűlve,
Mivel már a botbüntetés
Törvénynyel lett törülve,
Igaz ugyan, hogy a bilincs
Még mint óvszer — megmaradt,
Mert a nélkül mi sok gonosz
Fogházinkból - megszaladt,

Attól lehet csak – jót várni,
Vasban p o l k á t — nehéz járni,
Sőt ki lábán — csörg bilincs
C s á r d á s h o z is – kedve nincs.

Mivel hol a c h e r u b i n o k
Tüzes karddal őrt állnak,
És Péternek parancsára
Mint poroszlók künt várnak,
Ott nem volt már többé biztos
Mint gyanusnak maradnom –
S noha szégyen de hasznos lett —
Szijjat oldva szaladnom,
S mint megtöltém a pipámat,
Kézbe vevém a táskámat,
Megfordítám rudamat,
S visszatevém utamat.

Boszankodtam enmagamra
Hogy ily csúfon megjártam,
S tévedésből — m ú z s á k helyett
Más lényekre találtam.
Unalmasak pedig azok —
Nincs rajtuk mit kedvelni,
Hol ellenben a m ú z s á k n á l
Többet lehet föllelni,

Egy pár csókot és ölelést,
Izes nektár felköszöntést,
Kézszoritást, lábnyomást,
És ki tudja — még mi mást?

Olympushoz a mint értem
Felhozattam táskámat,
S passus helyett bemutattam
Erátónak munkámat;
Tekintve már agg koromra
Hittem — javát nem kérik,
S rosz verssel is szigorlatnál
Censoraim beérik.
Tudván hogy oly — elég vagyon,
Nem tünődtem — rajta nagyon,
S míg financzok kutattak,
Múzsák borral itattak.

Bemutattam hát nehányat
Melyet irtam Rózsámról, —
Melyet irtam bor- és zene-,
Melyet irtam pipámról,
Vizsgálatát szokásosan
Rátukmálták — 'enquetre,
Engem pedig másod napra
Meghíttak nagy — banquetre

Gyanítottam annak neszét,
Törje más a roszon eszét,
S míg enquetben — kutatnak,
Ők buffetben — mulatnak.

De szokottan a világon
Más tollával kérkedünk,
S gazdag kalászt — még onnan is
Hol nem veténk — mi szedünk,
Azok lelki terményeit
Minmunkánknak — mutatjuk,
Bérül pedig a munkásnak
Csak a csontot juttatjuk,
Hogy rostjain ő rágódjék,
Nekünk még is munkálódjék,
Sajátunkká azt teszszük,
S más mit főzött — mi eszszük.

Mondhatom, hogy jól mulattam
Múzsák közt a banquetbe';
S nem is juta ott már többé
Földilétem eszembe;
A sok szép lány kaczérsága
Lángra gyújtá szívemet,
S majd hűtlenné tőn bűbájuk
Szép Rózsámhoz engemet;

De jobb erről — nem beszélnem
Mivel attól — lehet félnem,
Hogy botrány majd rám derül,
S szegény költő — igy felül.

Verseimet szakértőleg
Mint enquetben vizsgálták,
Koszorúra érdemesnek
Azokat nem találták,
Mert művemben nem volt egyéb
Mint tiszta jó akarat,
Ezért pedig a világon
Senki babért nem arat;
De tekintve agg koromra,
S nálam megitt — sok boromra,
Végül adtak — odafent,
Sufficiens speciment,

Igy bevégzett censurámért.
Az Olympba juttattak —
S trónján ülő Jupiternek,
A múzsák bemutattak;
Mondhatom hogy Istensége
Kegyelmesen fogadott,
S három szép lányt ordinánczra
Mellém tüstént adatott,

S csibukjára mint rágyujtott,
Barátilag jobbot nyujtott,
Sőt velem még — mit csinált?
Bugyival is — megkinált!

Csodáltam a nagy hatalmat
Mit Olympban találtam,
Midőn Zeüszt mint főtüzért
Parádéban megláttam,
Hadvezérként sereg élén
Mars kevélyen léptetett,
Neptun pedig hajóhadat
Hullámokon vezetett,
Híreket gyors Merkúr hordott,
Bachus őrze boros hordót,
Eunuchok — a serailt,
S itt felhagyom a detailt.

Hátultöltő fegyvereket
Maga Vulkán készitett,
De várakat — csak kártyából
Néhány tulzó épitett;
S mivel azok alap nélkül
Ingoványon állottak,
Aeolusnak egy szelére
Dőlve — széjjel mállottak.

A ki lelke! igy ne járjunk,
Ne siessünk — inkább várjunk,
Mi csak tartóst épitsünk,
S azon — ha kell — szépitsünk.

Tisztes régit rommá tenni
Ahhoz nem kell ügyesség,
De romokból tartós ujat
Épiteni — mesterség,
Az őslakban szorultan is
A sok testvér összefért,
De az ujat mint épiték,
Kiki külön lakást kért,
S békében kik együtt laktak,
Pártokra ím — megszakadtak,
S ily rokoni szakadás,
Veszélyesb mint egyéb más.

Folytatólag még azt kérdé:
Mikép mennek dolgaink?
S vannak-é már orvosolva
Panaszlott sok bajaink?
Küzdenek-é pártra szakadt
Testvérek még egymással?
S bajlódnak-é a pénz-krisis —,
Közösügy- és több mással?

De én erre mit sem szóltam,
Mert azokban l a i' c u s voltam,
S válasz helyett — csak kapott.
Néhány magyar hirlapot.

Pipa mellett mint olvasá,
Bodor füstöt eresztett,
S láttam a közt mint magára
Vetett néha keresztet,
Láttam olykor fejet csóvált, —
Néha pedig mosolygott –,
Nem tudtam hát ily helyzetben
Mire vélni a dolgot;
De egésznek az lett vége,
Hogy meghagyá Istensége
Pénzügyérnek kegyesen,
Legott — előfizessen.

S ámbár tudta, hogy a pénztárt
Sok a s p i r a n s fogyasztja,
És most még a d e f i c i t is
Utóbajul sorvasztja,
De J u p i t e r mind a mellett
Szándokánál megmaradt,
Hogy magának — bélyegmentes
Néhány lapot meghozat;

„S ha pénzünk nincs — mond —
van eszünk,
Papirokra — kölcsönt veszünk,
S pénzt — ha így sem találunk,
Zwangsanlehent csinálunk.

Parancsolá Merkurnak is
Kötne szárnyat lábára —
És mint futár elsietne
A kiadó postára;
Illőn kérve — oly rendelést
Fermán által tegyenek,
Hogy a lapok — reggelinél
Már előtte — legyenek.
Igy azokat olvashassa,
Vagy szüzektől olvastassa,
S Kiszlár aga — majd vigyáz,
Míg ő a közt — elpipáz.

Oktatólag tovább így szólt:
„Észszel vigyük dolgunkat —
És ellenink örömére
El ne bízzuk magunkat; —
Ha nem is jött, de jönni fog
Mindaz — minek jönni kell,
Haladásunk gyors kerekét
Ugy sem tartja — senki fel,

Kákán csomót — ne keressünk,
A multunkra — fátyolt vessünk,
S tanácsadónk — legyen ész,
Úgy nem érhet — minket vész.

Mivel lazult már a ragasz
Mely bennünket összetart,
Hányt hajónknak pedig szükség
Kikötésre — biztos part,
Ne engedjük: naszádunkat
Pártszenvedély vezesse,
És a zajgó hullámok közt
Sülyedésre temesse,
Szent ügyünkért — fogjunk kezet,
Kivánt czélhoz — egység vezet,
Mert a vészes — szakadás
Előbb utóbb — csak sírt ás."

A hol nincsen iránytűje
Zivatarhányt hajónak,
Biztonsággal nem mehet már
Elejébe a jónak,
Mivel útját nem teheti
Hová tenni akarta,
Hanem végül majd oda jut
Széldüh hová zavarta,

S a helyett hogy partra szállna,
S vésztől mentve ott megállna,
Szirthez vágva — halált lel
És nem támad — többé fel.

Bátran mondom, hogy Zeüsznek
Olympban jó dolga van —
Mert szép női környezetét
Cseréli mind untalan;
S mig Dione — Elektrával
Heverészett pamlagán,
Addig Mája — levetközve
Nyujtózkodott az ágyán,
Ily csapodár — még sem lennék,
Epret inkább lopva szednék,
S oly szorgosan takarnám,
Nem vallhatna senki rám.

S noha nagy volt Jupiternek
Az Olympban hatalma —
Még is mindig ki nem terjedt
Szép Nymphákra uralma;
Mert vas kézzel hódítani
Bár kinek is — nehéz lesz,
Hol szivünkön a szerelem
Hő érzelme erőt vesz,

Jupiter is gyakran így járt,
Midőn csókot – Nymphától várt,
S erőt rajta — mint vettek,
Urak akkor — ők lettek.

S mint szétnézék az Olympban,
Elfogultan megálltam, -
A hogy Gráczit Bachus jobbján
Telepedve találtam,
Az ölében szép Jágó ült
Pohár — Gráczi kezébe',
S nem juta ott felejthetlen
Neje többé eszébe,
Bachussal mint borosodott,
Orra jobban pirosodott,
S boldogságát növelte,
Jágóját hogy ölelte.

Mint hű férjét *) az Olympban
Első neje – ugy látta,
Önmagát a felejthetlen
Megcsalottnak találta,

*) Gráczi első nejének sírkövére a következő feliratot véseté:
„Hű férj felejthetlen nejének
H. Irmának emlékül."

Mivel Gráczi con amore
Ott Jágóját ölelte,
Földön pedig — másod nejét
Módon túl is kedvelte;
De a hű férj mámorosan
Szól nejéhöz — haragosan:
„Kár volt ide: fáradnod,
Jobb hol valál — maradnod.“

S mivel Gráczi a sírkőnek
Türelmére számított —
Arra vésett felirással
Világot csak ámított —
Mert a mint ő első nejét
Nyugalomra letette,
Kisírt szemét — temetés közt
Más szépekre — vetette;
S minthogy gyászban pro forma járt,
Nősüléssel soká nem várt,
S lányt kedvére — mint kapott
Vőlegénynek — felcsapott.

Ki volt Jágó? azt nem mondom
Gráczi — maga megfelel,
S hiszem hogy önvédelmére
Szónokilag majd kikel;

Az bizonyos — ő sem volt jobb
A deákné vásznánál,
És mi sokszor — mint nevelő
Megfordult szép Jágónál;
S szárnyán a hír — bár mit hordott
Valótlant is — gyakran mondott,
De vigyázott magára,
Ne jőjjenek nyomára.

Nincsenek itt apró szentek,
De sok felnőtt szüzecske —
Istennőnek alakjában
Bájszépségü menyecske;
Örülök hogy oda hagytam
Bojtorjántelt világot,
Szerelmemre itt szedhetek
Válogatott virágot,
Lám Gráczi is — okosabb lett,
Az Olympban — ő is ugy tett,
Otthon tormát — csak rágott,
Itt válogat — virágot.

Hideg sírba a mint Gráczi
Első nejét temette —

Teremtőnknek nagy mondatát
Hűségesen követte, *)
Tudniillik „hogy embernek
Nem jó lenni magának —,
Hanem okvetlen szükség
Lenni neki párjának.“
Gráczi tehát lótott-futott,
Míg majd ismét — nőhöz jutott,
S ámbár ettől — tart és fél
De boldogan — még is él.

Fene gyerek lett hát Gráczi,
Felejthetlent — felejtett,
És magának — holt nő helyett
Élőt ismét — teremtett;
De kezéből ez kivette
Kürtölt házi uralmát,
És megtörte — szegény tatár!
Csupán képzelt hatalmát,
S igy legyőzve — a nagy vitéz,
Papucsból — csak búsan kinéz,
Fátyolt terít — sorsára,
S gondol csupán — borára.

*) Non est bonum hominem esse solum: faciamus ei adjutorium simile sibi. Genesis.

Most láttam csak: ég és föld közt
Minő nagy a különbség,
Míg emberek patvarkodnak,
Itt honol az egyesség;
S bár Jupiter — mennyköveket
Tart hatalmas kezébe',
Jól megy dolguk, — ellenkezni
Kinek sem jut eszébe.
S míg lenthosszan perorálnak —
És a tout prix opponálnak —
Olymposzban — vigadnak,
S pártokra nem szakadnak.

Lelkem annak méltán örül,
Hogy én ide vergődtem,
És Zeüszhöz — csupán néma
Szerepekre szerződtem;
Mert ha szólnék — nem volna ki
Dikczióim' — hallgatná,
S karzaton — a publikumot,
Ürességök — untatná,
S erőmőn túl — bár mit tennék,
Demosthenesz — még sem lennék;
Jobb hát bölcsen — hallgatnom,
S rosz költőnek — maradnom.

És mint ilyen irtam verset,
Mert a múzsák biztattak,
Sőt kaczkias ölelés közt,
Borral bőven itattak,
Mondhatom, hogy mind a kettő
A szüzektől jól esett,
De csak borból — adtak sokat,
Csókból pedig — keveset,
S midőn ebből többet kértem,
Számát ugyan ki nem mértem,
Mert csóknak — főértéke:
Ha nincs szabva — mértéke.

S nem is fogom az Olympot
Földi létért cserélni,
Kényelmesebb itt gond nélkül
A múzsák közt henyélni,
Maradjon lent — kinek tetszik
S tegyen kiki — mit akar,
De jól tudom — engem többé
Gyepsír földön nem takar.
Tetőzve van boldogságom,
Ujra sarjad itt virágom,
Ott volt halál — itt élet
S zord télből lett kikelet.

S bár mit írtam, édes Rózsám,
Téged hordlak szivemben —
Olympban is te vagy s valál
Szünet nélkül eszemben,
De hiszem is, hogy Jupiter
Megszánand tán engemet,
S megnyugtatja kérelmemre
Háborodott lelkemet;
Mert mint téged ő ide vesz,
S osztott két szív — itt egygyé lesz,
Rózsám többé — nem válunk
Egygyé tesz — majd halálunk!

RÓZSÁM ÉBREDÉSE.

A hajnallal együtt ébredt
Rózsám édes álmából
A hajnallal együtt kelt föl
Virághintett ágyából,
A szunnyadót — hű őr gyanánt
Amorettek környezék,
És a szépek — legszebbikét
Szerelmükkel — őrizék,
Lám egy szép nő — mennyit tehet,
Amorett is — rabja lehet,
Fegyver nélkül — sebet ejt,
S erő nélkül — erőt fejt.

Látván én a vészes örvényt
Ügyekeztem kerülni,
Attól tartva — hogy mélyébe
Én is fogok — merűlni;
De meddő volt törekvésem —
Övé lett a győzelem,
És most szűmben tanyát ütött
A kesergő szerelem.

Hiszem Rózsám - meg fog szánni,
S gyöngédséggel — velem bánni,
S gyógyítani — sebemet,
Ha megvérzé - szivemet.

S ha szobor is Rózsám volnál —
Csodálnák szépségedet,
És mint Vénuszt — állitnának
Talapzatra tégedet,
Tudom igy is — a ki látna
Gerjedne tűz szivében,
És gyorsabban keringene
A vér egész testében,
Téged pedig ki ölelhet,
S ajkaidról mézet szedhet,
Annak e föld — éden lesz,
Midőn csókért csókot vesz.

Erre számot én nem tartok —
Elég hogyha láthatlak,
És lelkemben képed vésve —
Szűmben zárva hordhatlak,
Melynek titkos szentélyében
Neked — oltárt emelek,
Hol naponta egy pár fohászt
Bájaidnak — szentelek,

Szivem tüzét — ott ébresztem,
Lobogásra — ott élesztem,
Képed előtt — hogy égjen,
S hamvat — soha ne érjen.

HUZD RÁ CZIGÁNY VASTAG HÚRON.

Huzd rá czigány vastag húron
Az én kedves nótámat,
Hadd öleljem — zene mellett
Imádottam Rózsámat,
Úgy sincs nekem más örömem
Mint z e n e, b o r s s z e r e l e m
Mért zavarja tehát lelkem
Bár mi kínos érzelem?
Huzd rá czigány a nótámat!
Hadd öleljem — a Rózsámat,
S noha zenéd — szomorít
Csók a borral - felderít.

Hogyha olykor bú epeszti
Keseredett lelkünket —
S ránk nehezült sötét felhők
Elborítják keblünket —;

Akkor legyen hát vigaszunk
Zene, bor és szerelem,
Ettől tisztul éltünk ege, —
S oszlik minden gyötrelem;
Huzd rá czigány a nótámat!
Hadd öleljem a Rózsámat,
S noha zenéd szomorít,
Csók a borral földerít.

BELLÁHOZ.

Neki adám a fejem: hogy
Irjak verset felőled, —
És teremtsek költőmódra
Még Vénuszt is belőled,
De nem teszem bár csinos vagy
Művelt, eszes, erélyes,
Sőt e felett – néha, néha
Nőszokásként — szeszélyes,
Szerényen hát — dicsőitlek,
Rosz versemmel — örökítlek,
Mert eltűri — a papír,
Rosz költő — ha roszat ír.

Készülsz Bella életedet
Nőzárdában tölteni, —
És magadra ott örökre
Gyász feketét ölteni,
De nem hiszem — hogy valaha
Erre adnád fejedet,
És elzárnád — a szabadság
Örömitől kebledet,

Ilyest tőled — nehéz várni
Ki világba — szeretsz járni,
Mulatságid' — hogy megvesd,
S magad' élve — eltemesd.

Nálad is fog majd ébredni
A szerelem szikrája, —
És leendhetsz váratlanúl
Szép legényke arája.
Ekkor nem fogsz — oltár előtt
Tenni három fogadást,
Három helyett — egy is elég
Hogy nem szeretsz — soha mást,
Férjed leend csak — mindened,
Koronázott fejedelmed,
Mit fejére tán — teszesz,
Nője majdan — ha leszesz.

NÉPHYMNUSZ.

Tartsd meg Isten királyunkat!
Növeljed a hatalmát,
Hogy népei dicsőitsék
Atyáskodó uralmát,
Szent személye oltalmára
Mint védbástya — álljanak,
S védelmére a halállal
Bátran szembe — szálljanak.

Haza s király — egy fogalom
Egymástól ne válaszszuk,
S legyen mindig — a néphűség
Legbiztosabb támaszuk;
Egész világ ha kifordúl
Sarkaiból — s rommá dűl.
Magyar király — népei közt
Bántatlanúl — trónján űl.

Bár sok ellen — tűzzel vassal
Dúlta — édes hazánkat,
És vérszomjan sanyargatta —
Minket dajkált anyánkat,

De Istenünk — nem engedte
Nemzetünket pusztulni,
Sőt a vészből segítette —
Dicsőbb fényben ujulni.

Míg magyar él — és Buda áll —
El nem veszhet nemzetünk,
Mert érette készek vagyunk
Feláldozni életünk'!
Ugy sincs nekünk e világon
Hazánkon kül — más földrész,
Azért értte — minden magyar
Elszántsággal — halni kész.

Fogadjuk is szent hitünkre,
Hogy királyunk- s hazánkért,
Készek vagyunk — mi ontani
Patakként a drága vért!
S ha végzetünk — áldozatúl
Éltünket is — akarja,
Porainkat nyugalomra
Hazánk földje takarja.

FELTÁRT TITOK.

Titkolnom kell szerelmemet
S eltemetni — érzelmim',
Igy elfojtott szivem tüze
Növeli csak gyötrelmim'.
Bár naponként látom Rózsám',
Őt ölelnem — nem lehet,
S közelébe — egyedül csak
Bús fohászom — elmehet,
S ha az titkon - hozzá kerül
Komoly kedvem — fényre derül,
De ily lelki ölelés
Szerelmemnek — mi kevés.

Nehéz ugyan elviselnem
A balsors e nyomását —
Mélyen érzi levert lelkem
Annak — sujtó csapását,
Vágyó szemem válhatlanul
Bájalakján — megakad,
Az enyémnek noha mondom,
De ölelnem — nem szabad.

Nem is lehet — közelednem,
És szivénél — melegednem,
Titkolnom kell szerelmem,
S titkon tűrni — gyötrelmem.

Az eltitkolt hő szerelem
Édes kínú élvezet,
Kivánt czélhoz, noha késve
Végül még is elvezet,
És ha szűnket elválasztó
Akadályok megszűnnek,
S mint álomkép szétoszlatva
Semmiségbe — eltünnek,
Akkor nem lesz mitől félni,
Csak Rózsámnak fogok élni,
S szűmhöz nyiltan — ha zárom,
Titkom' azzal — feltárom.

KÉRTEM CSÓKOT.

Csókot kértem a Rózsámtól,
Kértem csókot meleget,
Kértem édest, hosszút, nedvest,
Kértem — több mint eleget;
Kértem, hogy szép ajkairól —
Rózsamézet szedhessek,
Kértem, hogy nyilt rózsáiról —
Mézes csókot — vehessek ;
S a mint első csókot adott,
Csókot többé — nem tagadott,
Sőt a pajkos — mit csinált,
Csókkal végre — ő kinált.

Csókcserélés kedves Rózsám
Boldogító érzelem —,
Mert ez által lángra gyúlad
Szűnkben rejlő — szerelem;
Azért kérlek, hogy azt tőlem
Soha többé ne tagadd,
Mert szerelmünk hű tanúja
Egyedül — a csók marad,

Tanusitsd hát — mi gyakrabban
Mert bájerő — rejlik abban,
Csókkal űzd el gyötrelmem',
Csókkal ápold — szerelmem'.

KACZÉRKODIK A KIS LÁNYKA.

Kaczérkodik a kis lányka
Engem ölel — mást szeret,
Sőt mi gyakran ráadásúl
Gúnymosolylyal — kinevet;
De én azzal nem törődöm,
Legyen csak bor kupámban,
S magyar dohány illatozzék
Bodor füsttel — pipámban.

Bor és dohány égi malaszt,
Mind a kettőt szeretem,
S kandallómnál élvezve azt
A világot — nevetem;
Mert e két jót — a magyarnak
Isten adta — vigaszúl,
Bölcsen tudván — hogy nemzetem,
Többször mint nem — rászorúl.

Bor és pipa engem még is
Végkép — ki nem elégit,
Ha azokhoz Rózsám csókja
Vegyűlve — nem melegít,
S e háromság képes csupán
Boldogítni engemet,
És szünetlen élvezete —
Fűszerezni éltemet.

Ülj hát mellém édes Rózsám
Töltsd meg borral kupámat —
S add kezembe — egy pár csók közt
Rövid szárú pipámat ;
Hadd élvezzem karjaid közt
Boldogságom — mig élek,
Igy nincs király — a kivel én
Földi létet — cserélek.

PANASZ

Bús fellegek borítják el
Keseredett éltemet,
És szünetlen marczangolják
Mélyen sebzett szívemet;
Semmi öröm — nincs fentarva
E világon — részemre,
Uj fájdalmat hoz minden nap
Búval töltött keblemre,
Elhagyatva árván állok,
Életemtől könnyen válok,
S készületlen — nem talál,
Bármikor is — a halál.

Számomra nincs egyéb vigasz
Mint közelgő halálom —
Mivel hiszem hogy nyugalmam
Karjaiban találom,
Titkos sebem', mely szűm' vájja
Világnak — nem tárhatom,
Gyógyulását egyedül csak
Halálomtól várhatom,

Azért attól — mit sem félek,
Ki epedve — csupán élek,
S örök nyugtot — a mi hoz,
Az rettegést — nem okoz.

Szűm fájdalma nem szünetel
Szakadatlan elgyötör,
Lelki erőm' kimeríti,
S törpeségig majd letör,
Öröm nélkül — e világon
Hervadozva lézengek,
S Istenemnél imáimban
Kimulásért — esengek.
S ha teljesül — e kérelmem,
Temetve lesz — a gyötrelmem,
S mint szűm verni megszünend,
Sajgó kínom — eltünend.

A sorsnak sok balcsapása
Ért éltemben engemet —
Sok méltatlan kínszenvedés
Sebzi mélyen szívemet.
Leggyöngédebb kötelékek
Lőnek — gyakran széttépve,
S menthetlenül téves uton
Határon túl — átlépve,

Életem lett — csalfa álom,
Nyugvást hozhat — csak halálom,
S sebzett szűmre - legjobb ír,
Lesz enyészet — lesz a sír.

Hófehérség takarja már
Gonddal terhelt fejemet —
Sok kedvesem elvesztése
Búval gyötri lelkemet;
Csillapulást bár keresek —
Sehol azt nem találom,
De meghozza várt nyugalmam'
Már közelgő — halálom;
Virágaim elfonnyadtak,
Örömeim alkonyodtak,
S nincs is egyéb — hátra más,
Mint nyugodt - végsóhajtás.

Mi lesz jövőm — nem kutatom,
Emberész azt — nem éri,
Azt egyedül a Teremtőnk
Bölcsesége — kiméri,
Porhadva bár, azért még is
Semmivé én — nem leszek,
Halálomból uj életet
Más alakban fölveszek,

Örök forgás — a természet,
Az életből — lesz enyészet,
Enyészetből — uj élet
Zordon télből — kikelet!

EGYETLEN VIRÁGOM..

Szegények szegénye,
Kinek nincsen párja,
A ki őtet ha jön
Nyilt karokkal várja,
Hasztalan tekintget
Vágyó szeme körül,
Nem talál ő senkit
Ki jöttének örül.

Nem fogom igy többé —
Találni tanyámat,
Elhozom én abba
Lakóul — babámat.
Tudom hogy melegen
Fog ő — majd fogadni,
S kebléhöz szoritva
Csókot — csókért adni.

Nyujtsad tehát nekem —
Babám a kezedet,
Oltárhoz vezetlek
Pünkösdre tégedet,

Te leszesz — tanyámon
Egyetlen virágom,
S veled fogom élni
Földi boldogságom'.

A SZERENCSE KÉTES KINCS

Bár kergetjük -- szerencsénket
Utól ritkán — érhetjük,
S hozzánk hogy lett oly idegen
Azt magunk sem érthetjük,
De nem csoda — mert asszony ő,
Azért gyakran — változik,
És a kit ma forrón ölel,
Holnap — attól távozik;
Egy kezével — adományt oszt,
De másikkal — ismét kifoszt,
A szerencse — kétes kincs,
Állandóság — abban nincs.

BIZTATÁS.

A biztatás álczás remény,
Gyakran igér — gyéren ad,
És többnyire minden bajunk
A régiben — megmarad,
A biztatók — mig czélt érnek
Arany hegyet - igérnek,
De ha ahhoz eljutottak
Minket alig ismérnek;
Puszta szóval — a biztatás,
Nem egyéb mint — csúf ámitás;
S ott a szép szó — üres hang.
Hol fizet csak — a harang.

AZ ELVESZETT KINCS.

Eltávozott nyugalmamat
Hasztalanul keresem, —
S annak hozzám visszatértét
Vak esettől — nem lesem;
Örömeim elhervadtak
Virágaim – lehulltak,
S enyészetbe — a valóból
Remény nélkül — kimultak,
Ujból többé — nem fakadnak,
Emlékemben — csak maradnak,
Mint elveszett drága kincs,
Melynek nyoma — többé nincs.

MINDENT A HAZÁÉRT . .

Kötelesség mindent tennünk
Édes magyar hazánkért,
S éltünket is feláldozni
Minket dajkált anyánkért,
Dicső ősink — annak földjét
Nekünk — vérrel szerzették,
S alkotmányos szabadságunk
Magvát — abba vetették;
Hűn őrizzük, — e szent kincset,
S ne viseljünk - rabbilincset,
Mert legdicsőbb — hagyomány,
Szabadság és alkotmány

Hűn elvérzett eldődeink
Földében már nyugszanak —
És mélyében örök álmat
Elporhadva alszanak,

Vérökkel lőn nagy sirkertté
Édes hazánk szentelve,
És vérökből érdemszobor
Hantjaikra emelve.
Ott pihennek ők békében,
Magyar hazánk szent földében,
S bár hullájuk elporhadt,
Hirük, nevük fenmaradt.

Sok vész érte már hazánkat
S erejében bár fogyott,
Azért még is ellenétől
Törve, össze nem rogyott
S míg egy magyar, véráztatott
Hon-földünkön fog élni --
Addig a végpusztulástól
Nincsen nekünk mit félni.
Legyen „egység“ — a jelszavunk,
S tegye törvény — a védfalunk,
Vigyen útba szív és ész
Úgy nem érhet minket vész.

Éljünk, haljunk elszántsággal
Isten-, király-, s hazán-
kért!
Mert nem magyar, sőt fattyu
korcs
Ki él csupán — magáért;
Értsük egymást s pártdühöngés
Ne tépje szét frigyünket,
Ugy Isten is megvédendi
Nemzeti szent ügyünket.
Tömörülve — együtt álljunk,
Szétszakadva — el ne váljunk,
Mert ha erőnk — megoszlik,
Önlétünk is — elfoszlik.

A MÉLY GYÁSZ

Szomorodtan számos szép hölgy
Lám mély gyászba öltözött,
S némelyike fájdalmában
Falura is költözött,
Mivel nem rég egy kedveltet
Díszkörükből vesztettek,
A kit tisztes nyugalomra
Könyzápor közt temettek,
Sírja körül a mint álltak
Vérző szívvel tőle vál ltak,
S most jaj közt szól csak a hang,
Meghalt, meghalt — a farsang.

DÉVAJKODIK VELEM ÁMOR.

Dévajkodik velem Ámor,
Czélul szűmet kitűzte;
S nyilazásban gyakorlatot
Mindig azon csak űzte,
De hogy sebem mély fájdalmát
Lehetőleg enyhítse,
És sikeres gyógyítását
Dajkálással könnyítse,
Ápolónak küldé hozzám
Imádottam, kedves Rózsám,
Rajtam, hogy ő segítsen,
S fájdalmimon enyhítsen,

Nem csalódott a kis ravasz
Ápolóm jól választá,
S köszönet hogy hozzám jöttét
Hosszúra nem halasztá,
Kivánt enyhet Rózsám hozott,
Kínfaggatott szívemnek,
S visszaadta várt nyugalmát
Háborodott lelkemnek,

S mint felém ő közeledett,
Szűm fájdalma csendesedett,
S édes csók közt az megszűnt,
S mint álomkép úgy eltűnt.

FEBRUÁR 1-én 1867.

Örök gyásznap marad nekem
Mert az nap' — nőm' elvesztém,
S vele éltem kedves felét
Hideg sírba — temetém,
Mi sok öröm távozott el
Fájdalomtört szivemből,
Mi sok búkönny csörgedezett
Őt kereső szememből,
S hullájától a hogy váltam,
Mint gyászszobor — némán álltam,
Vérző szivem kesergett,
Szemem könyűt — csepergett.

Nem csak engem hagyott árván,
Árván hagyta — leányát,
Üdvözültben a ki veszte
Leggyöngédebb — jó anyát;
Virágkorban nélkülözni
Egy oly anyát rémcsapás,
Kinek szíve hő szerelmét,
Nem pótolja — senki más;

Sorsunk a mely minket — sujtott,
Vigaszt eddig — még nem nyujtott.
Enyhet könnyen — nem talál,
Kit keserít — a halál.

Vigaszunkra csak egyedül
Búkönyeink — maradtak,
Melyek sűrű zápor gyanánt
Sírja fölött — fakadtak.
S gyermekem ott — mint ölelém
Könyeink bár vegyűltek,
Azért még is — gyásznapjaink
Borúból — nem derűltek,
Igy csak tengek, de nem élek,
Kimulástól — mit sem félek,
Mert nem borzaszt — a határ,
Hol kedvesem — reám vár.

Ravatala mellett gyászban
Kulcsolt kézzel — mint álltunk,
Enyhületet egyedül csak
Könyeinkben — találtunk,
És ha azok szemeinkből
Leömölve — szakadtak,
Malasztteljes égi balzsam,
Sírt könyeink — maradtak.

S noha sűrűn — hulladoztak,
Csak látszólag enyhet hoztak,
Kínfaggatott — keblünkre,
Mélyen sebzett — szivünkre.

S mint sírjára leborulánk
Szemünk' égre emeltük,
S hullájára áldást mondván
Azt — könyinkkel szenteltük,
Halál vitte őt tőlünk el,
Ez gyötör, ez elkinoz,
De a halál engem vele
Nem sokára összehoz;
Mert a sírom szélén állok,
Hol már tőle — el nem válok,
Együtt fogunk — porhadni,
Örökre egy — maradni.

EGY KÜZDELMEM VAN MÉG HÁTRA.

Egy küzdelmem van még hátra
Vallásosan kiállom,
Kérlelhetlen ellenfelem
Lesz – közelgő halálom,
Súlyos törvényt szabott reánk
Az alkotó természet,
Mert éltünket, a mit adott,
Felváltja — az enyészet,
Testiségünk részre oszlik,
Parányokra széjjel foszlik,
Kegyelmezést — nem kérek,
Mert tudom — czélt nem érek.

Bár minő lesz végküzdelmem,
Egy percz — végzi éltemet,
Egy percz fogja megfosztani —
Ütésétől szívemet,
Lélekcsenddel fogok menni
Istenbirám elébe,
Kinek egész kétes jövőm
Van atyai kezébe'.

Legyen a mint ő akarja,
Többit úgy is — köd takarja,
S pályám itt — ha lejárom,
Szemem nyugton — bezárom.

BÚCSUHANG.

Évek előtt, kedves lantom
Nyugalomra — tettelek,
Szavamszegve téged ismét
Agg kezembe — vettelek,
Legyen mentve cselekvényem,
Hiuság — nem vezetett.
Bús kedélyem enyhületet
Hangjaidban — keresett,
De most tőled — végkép válok,
Mert síromhoz — közel állok,
S legyen ez — a búcsuhang,
Míg rám kondúl a — a harang,

Hálálkodva ezzel zárom
Agg költői pályámat,
Áldva szűmből — anyamegyém',
Áldva szűmből — hazámat,
Mert kevesek már napjaim
Melyeket tán élendek,
De nyugodtan számolásra
Birám elé — menendek,

S ha bevégzem — földi létem,
Legyen szerény — síremlékem:
Földbül rakott — gyepes hant,
S rajta nyugvó — néma lant.

TARTALOM.

	Lap.
Bács-Bodrogh anyamegyémnek . .	7
Lantomhoz	13
Szegény hazám	10
Epedés	15
Nyilt vallomás	17
A magyar Don Quixotte	19
Lenkához	23
Az öreg és a halál	27
Szerelmi tűz	31
Félve ülök	32
Üres kalász	34
Gráczihoz	35
A könnyelmű leány	36
A veres rózsa	38
Esik a hó	40
Panasz Rózsához	41
Nem fogadom borpoharad	43
Sietve nyergelém	45
Csak bort ide	47
Szegény legény szállodája	49

	Lap.
Magyar bor az áldott nedv	51
Mi atyánk	53
Ima-fohászok	55
Ima Magyarország védasszonyához	57
A gyámoltalan öreg	59
Táti haladása a magyar nyelvben	61
Türelem és hallgatás	66
A falusi magyar	68
Elenyésztek szép álmaim	71
Victoria	73
Ibolyát keresve	74
Vajmi sokan a Nagyoknak	76
Szalmatűz	77
Csábitás	79
Pipa és bor	82
A hű barátság	84
Barátomhoz julius 31-én	87
A megtérő imája	90
A tartalék	92
Márczius 19-én	98
Búoszlató	102
A remény	103
Szegény legény	105
Bor és zene	107
A hizelgők	109
Honvéddal	110
Közeledem végczélomhoz	113
A mióta nélkülözlek	115
A titkolt szerelem	118
Post Martinum	120
A gyógyír	123

Lap.

Enyém vagy Rózsám 125
Gráczi fermánja 127
Alkony, alkony hozz mielőbb . . . 131
Incze névnapjára 133
Ne félj Bachusz 137
Hymenaeon 139
Megéneklém gyakran a bort . . . 143
Bájital 145
Kelend 147
Bölcsődal 155
Mulandóság 157
Bordal 160
Az elhervadt rózsa 162
Végküzdelmem 164
A folyondár 166
Zrinyi Miklós emléke 168
A kesergő atya 170
Intés 173
A hiven őrzött virág 175
Hit, remény és szeretet 177
Légy atyánk 180
A viszonzott szerelem 183
Uj évre 186
Rózsához 198
Kesereg a lelkem 201
Mindenem 202
Vigasztalás 204
Tölgy és nád 207
A való vigasz 209
Olymp 211
Rózsám ébredése 231

Lap.

Huzd rá czigány vastag húron . . . 234
Bellához 236
Néphymnusz 238
Feltárt titok 240
Kértem csókot 242
Kaczérkodik a kis lányka 244
Panasz 246
Egyetlen virágom 250
A szerencse kétes kincs 252
Biztatás 253
Az elveszett kincs 254
Mindent a hazáért 255
Mély gyász 258
Dévajkodik velem Ámor 259
Február 1-én 1867. 261
Egy küzdelmem van még hátra . . 264
Búcsúhang 266

DEBRECENI MAGYAR KIRÁLYI
TISZA ISTVÁN TUDOMÁNYEGYETEM
KÖNYVTÁRA
1380 1937
gyarapodási napiszám.